

**ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

**FAKULTA
BIOMEDICÍNSKÉHO
INŽENÝRSTVÍ**

**DIPLOMOVÁ
PRÁCE**

2020

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

**Fakulta biomedicínského inženýrství
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva**

Drogová kriminalita páchaná na území České republiky

Drug Crime Committed in the Territory of Czech Republic

Diplomová práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Civilní nouzové plánování

Vedoucí práce: Ing. Břetislav Čupr

Bc. Petr Pištěk

Kladno, květen 2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Pišťek** Jméno: **Petr** Osobní číslo: **419232**
Fakulta: **Fakulta biomedicínského inženýrství**
Garantující katedra: **Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva**
Studijní program: **Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Civilní nouzové plánování**

II. ÚDAJE K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Název diplomové práce:

Drogová kriminalita páchaná na území České republiky

Název diplomové práce anglicky:

Drug Crime Committed in the Territory of Czech Republic

Pokyny pro vypracování:

Předmětem diplomové práce bude analýza trestné činnosti zaměřená na drogovou kriminalitu, která má vliv na bezpečnost občanů České republiky. V teoretické části bude zhodnocen současný stav dané problematiky, budou zhodnoceny osobnosti a postupy těchto pachatelů a dopad na oběti jejich trestných činů. V praktické části této diplomové práce bude na základě vývoje drogové kriminality z dostupných statistických údajů zpracována analýza drogové kriminality s nejvíce stoupající tendencí a taktéž analyzována současná protidrogová politika včetně tendencí dalšího vývoje. Výstupem této diplomové práce bude na základě provedených analýz souhrn návrhů systémových doporučení, která povedou ke zlepšení současného stavu a tím ke zvýšení bezpečnosti občanů České republiky.

Seznam doporučené literatury:

- [1] BLAŽEJOVSKÝ, M., Drogy v dopravě, Praha: Wolters Kluwer, 2015, ISBN 978-80-7478-903-8
- [2] MRAVČÍK, J., a kol., Nové psychoaktivní látky v České republice: výskyt rizika a související opatření, Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze, 2015, ISBN 978-80-905717-9-2
- [3] WEST, R., Modely závislosti, Praha: Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti, 2016, ISBN 978-80-7440-157-2

Jméno a příjmení vedoucí(ho) diplomové práce:

Ing. Břetislav Čupr

Jméno a příjmení konzultanta(ky) diplomové práce:

Datum zadání diplomové práce: **12.05.2020**

Platnost zadání diplomové práce: **18.09.2020**

prof. MUDr. Leoš Navrátil, CSc., MBA, dr.h.c.
podpis vedoucí(ho) katedry

prof. MUDr. Ivan Dylevský, DrSc.
podpis děkana(ky)

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem *Drogová kriminalita páchaná na území České republiky* zpracoval samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

V Kladně dne 19.05.2020

.....
podpis

Poděkování

Velice děkuji vedoucímu mé diplomové práce Ing. Břetislavu Čuprovi za cenné rady, odbornou pomoc, čas i vstřícnost při konzultacích tvorby této práce.

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou drogové kriminality na celém území České republiky, která se zvyšuje i díky novým návykovým látkám, které jsou v posledních letech dobře dostupné na trhu drog. Dále se věnuje analýze vývoje drogové kriminality páchané na území České republiky a jejího vlivu na bezpečnost obyvatel.

V teoretické části diplomová práce mapuje terminologii týkající se jednotlivých návykových látek a jejich účinků vyskytujících se na území našeho státu, pojmy jako droga, drogová závislost a její fáze vzniku, primární a sekundární drogová kriminalita, která je nejčastěji páchána na území ČR a taktéž osobnosti pachatele, možné trestné činy a následné dopady na jejich oběti, společnost i pachatele samotného.

Praktická část práce je zaměřena na průřez vývoje drogové kriminality za období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019. Na základě dostupných statických údajů je zpracována analýza drogové kriminality s nejvíce stoupající tendencí. Posléze prostřednictvím SWOT analýzy je zhodnocena současná protidrogová politika včetně tendence dalšího vývoje.

Výstupem této diplomové práce je na základě analýz návrh systémových doporučení, která povedou ke zlepšení současného stavu a mohou pomoci ke zvýšení bezpečnosti občanů České republiky.

Klíčová slova

Drogy; drogová kriminalita; závislost; primární a sekundární drogová kriminalita; legislativa; pachatel; oběť; statistika drogové kriminality, SWOT analýza.

Résumé

The diploma thesis studies issues related to drug crimes committed in the entire territory of the Czech Republic, since the total number of these crimes is increasing, partially due to new addictive substances that are easily accessible on the drug market. Furthermore, it analyses the development of drug crimes committed in the territory of the Czech Republic and their impact on public safety.

The theoretical part of the thesis introduces the terminology related to individual addictive substances and their effects occurring in the territory of our state: concepts such as drug, drug addiction and stages of its development, primary and secondary drug crimes that are most often committed in the Czech Republic, as well as characteristics of the offender, related criminal offences and their impacts on the victims thereof, on the community and on the offender.

The practical part outlines the development of drug crimes in the period from 1 January 2009 to 1 January 2019. Based on statistical data available, the drug crimes showing the biggest increasing tendency have been analyzed. Using a SWOT analysis, the contemporary anti-drug policy has been evaluated, including the tendencies of future development.

Based on the analyses performed, this thesis suggests system recommendations that might improve the current situation and contribute to increasing public safety in the Czech Republic.

Keywords

Drugs; drug crimes; addiction; primary and secondary drug crimes; legislation; offender; victim; statistics of drug crimes; SWOT analysis.

Obsah

1	Úvod	10
2	Současný stav	12
2.1	Drogy a kriminalita	12
2.2	Drogová závislost	14
2.2.1	Vznik závislosti.....	16
2.3	Užívané drogy na území České republiky od roku 1989	19
2.3.1	Halucinogenní látky.....	20
2.3.2	Povzbuzující látky	23
2.3.3	Tlumivé látky	25
2.3.4	Těkavé látky	26
2.4	Osobnost pachatele drogové kriminality	27
2.5	Sociálně patologické chování v rámci užívání drog.....	29
2.5.1	Primární drogová kriminalita.....	30
2.5.2	Sekundární drogová kriminalita.....	31
2.5.3	Prostituce	32
2.6	Dopady páčání trestné činnosti pod vlivem drog	33
2.6.1	Dopady páčání trestné činnosti na pachatele	34
2.6.2	Dopady páčání trestné činnosti na společnost	37
2.7	Současný stav drogové kriminality v České republice	37
2.8	Oběti drogové kriminality	39
3	Cíl práce a hypotézy	43
3.1	Stanovení hypotéz	44
4	Metodika	45
4.1	Statistika.....	46

4.2	SWOT analýza.....	47
5	Výsledky.....	49
5.1	Analýza vývoje drogové kriminality v období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019.	50
5.2	Analýza drogových trestných činů se stoupající tendencí	67
5.3	SWOT analýza současné protidrogové politiky	69
5.4	Vyhodnocení hypotéz.....	73
6	Diskuze.....	77
7	Závěr.....	91
8	Seznam použitých zkratk.....	93
9	Seznam použité literatury.....	94
10	Seznam použitých obrázků	99
11	Seznamu použitých tabulek	100
12	Seznam Příloh.....	101
13	PŘÍLOHY.....	102

1 ÚVOD

Tato diplomová práce pojednává o drogové kriminalitě, příčinách vzniku drogové závislosti a jejího následného prolínání do kriminologie. Taktéž o následných dopadech páchaní trestné činnosti na pachatele samotného a také společnost. Také informuje o množství drog a vývinu drogové scény v České republice od roku 1989, kdy v listopadu zmíněného roku došlo k „sametové revoluci“ a následnému rozpadu komunismu, při kterém se díky otevření hranic postupně začaly dostávat na území ČR návykové látky ve větším množství i látky dosud zde příliš nerozšířené a také značně vrostla kriminalita v souvislosti s jejich užíváním, až po současnou dobu, kdy se objevily nové drogy a s nimi i opět související zvýšená kriminalita. Drogy odjakživa ovlivňovaly výše postavené lidi, ale s postupem času se rozšířily mezi všechny stupně společnosti. Toto téma jsem si vybral z důvodu, že se zajímám o drogovou kriminalitu již poměrně dlouhou dobu a toto téma je mi pracovníě blízké.

V diplomové práci popisuji drogy a drogovou závislost jako takovou, její možné fáze vzniku, které rozdělují a popisují na jednotlivé drogy a jejich působení na fyzickou i psychickou stránku člověka. Dále se zaměřuji na osobnost pachatele drogové kriminality, popisují, které faktory se mohou podílet na páchaní protiprávního jednání a rozdělují drogovou kriminalitu podle trestního zákoníku. Také se zaměřuji na dopady páchaní trestné činnosti a oběti drogové kriminality, kdy zmiňuji také možné výše sazeb za spáchání trestného činu, týkající se manipulace drog, konkrétně užívání, výroby či distribuce návykových látek.

V praktické části se věnuji vývoji drogové kriminality za určité období, konkrétně od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019, kde zkoumám a určuji z dostupných statistických údajů drogovou kriminalitu, přičemž blíže analyzuji tu s nejvíce stoupající tendencí. Posléze prostřednictvím SWOT analýzy hodnotím současnou protidrogovou politiku včetně tendence dalšího vývoje.

Cílem této práce je na základě výsledků získaných z provedených analýz potvrzení či vyvrácení vytvořených hypotéz a navržení následných systémových doporučení, které zlepší současný stav a bezpečnost ČR.

2 SOUČASNÝ STAV

2.1 Drogy a kriminalita

Psychologický slovník definuje pojem droga jako látku živočišného nebo rostlinného původu s farmakologickým účinkem, která díky požití ovlivňuje pozitivně či negativně změny nálad, dokáže povzbudit či naopak utlumit somatopsychické funkce člověka [1].

Za drogu neboli psychoaktivní látku či psychotropní se považuje každá nelegálně využívaná a šířená látka, která dokáže ovlivnit psychickou činnost člověka. Některé z těchto látek, dokáží po určitém čase vyvolat závislostní chování. O těchto látkách se poté hovoří jako o látkách návykových. Návykové látky, ve většině případů chemické látky, mění psychický stav uživatele a vytváří návyk a závislost [2].

Návykové látky můžeme v širším pojetí rozdělit na legální, do kterých řadíme látky, jako jsou alkohol, tabák, organická rozpouštědla či různé druhy léků a poté nelegální návykové látky například kanabinoidy, pervitin, heroin či kokain. V míře riziku závislosti poté návykové látky lze rozdělit na měkké, lehké, pod které můžeme zahrnout látky, jako jsou právě alkohol, tabákové výrobky nebo kanabionidy a návykové látky tvrdé či těžké, jako pervitin, kokain a heroin [3].

Mezi hlavní škodlivé účinky užívání psychoaktivních látek se řadí akutní či krátkodobé stavy, při kterých dochází k přechodným změnám, které se týkají chování uživatele. Může docházet ke zvýšené agresi, dezorientovanosti či suicidiálnímu chování. Psychoaktivní látky dále mohou nevratně poškodit zdravotní stav uživatele, například nakažením se HIV, hepatitidou typu C či jiným závažným onemocněním, které hrozí při nitrožilní aplikaci drog. Mezi akutní a chronické sociální důsledky užívání návykových látek patří přerušení vazeb

a vztahů s blízkým okolím a rodiny či zatčení a uvěznění v důsledku páchaní trestné činnosti spojené s distribucí, výrobou či užíváním drog [2].

Drogovou kriminalitou můžeme rozumět sociálně patologické chování jedinců, či protiprávní jednání, které má za následek poškození společnosti a okolí, které je zvláště nebezpečné pro ostatní či souhrn trestných činů, které byly spáchány na určitém území za určitou dobu a pachatel je spáchal například pod vlivem drog či má úzkou souvislost s návykovými látky [4].

Delikvencí můžeme rozumět přestupky, spáchané trestné činy, ale také i trestné činy spáchané osobami trestně neodpovědnými čili osobami mladšími patnácti let a osobami nepřičetnými [4]. Můžeme uvést, že v České republice tvoří kriminalita, která je páchána uživateli drog, celkem 29 % z celkové kriminality páchané na našem území. Můžeme rozlišit hned několik skupin deliktů:

- drogové delikty v užším smyslu, jako je dle zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a prekursorech například nedovolené zacházení s omamnými a psychotropními látkami, nadměrné pěstování rostlin obsahující THC či jiné omamné a psychotropní látky,
- drogové delikty v širším smyslu, chápané jako jednání, povětšinou toxikomanů, které směřuje k distribuci či navádění k užívání návykových látek,
- trestné činy spáchané za účelem získání drogy, například majetkové delikty, do kterých spadají krádeže, podvody a jiné protiprávní jednání, které směřuje k obstarání si finančních prostředků na omamné a psychotropní látky,
- trestné činy spáchané pod vlivem drogy, jako může být „Výtržnictví“, „Znásilnění“, nebo velmi časté „Ohrožení pod vlivem návykové látky“ jako je například řízení motorového vozidla pod vlivem návykové látky, či jakékoliv trestné činy v době intoxikace či v době abstinence,

- trestné činy páchané na toxikomanech, kterých se dopouští taktéž osoby pod vlivem drog a kdy oběťmi jsou samotní toxikomani, například omezování osobní svobody nebo různé násilné a majetkové delikty [5].

2.2 Drogová závislost

Samotnou závislost lze definovat jako opakovaný pocit nutkání provést určitou činnost, i přes vědomí o možném poškození své osobnosti či dopadu na společnost, jako následek daného jednání. K nalezení můžeme najít mnoho definicí zabývajících se výše zmíněným pojmem, které se od sebe odlišují v závislosti na oboru, který ji zkoumá, ať je to psychologie či adiktologie, ale společným bodem zůstává nutková potřeba uspokojení i přes možná rizika [6].

Drogovou závislost či závislost na návykových látkách můžeme definovat jako často silnou touhu či nutkání opakovaně užít či si opatřit užívanou návykovou látku bez ohledu na možné vystavení se zdravotním či sociálním dopadům spojených s užíváním látek. Mezi jevy určující možné závislostní chování se řadí především již výše zmíněné opakované užití návykové látky, které uživateli poskytne úbytek příznaků, vyvolaných předchozím užitím nebo změnu vnímání či psychického rozpoložení, dále také utlumení či povzbuzení organismu. Dalším možným upozorněním na drogovou závislost může být značný problém sebekontroly, který se může projevit v závislosti na úbytku dané látky v těle, dále po určitém čase pocit nutkání zvýšit množství přijímané látky k navození počátečního stavu prvního užití, jelikož si tělo získává značnou toleranci a vyžaduje větší množství látky k uspokojení uživatele. Nakonec i pokračující aplikování látky, i přes to, že si je uživatel vědom o pravděpodobných zdravotních komplikacích plynoucích z jeho jednání, může značit drogovou závislost [7].

Závislost na látkách bychom mohli rozdělit do tří stupňů, a to na lehkou, středně těžkou a těžkou formu. Při lehké závislosti se prozatím neobjevují poruchy chování a uživatel se stále zajímá o dění v jeho okolí, také nejsou povětšinou zasaženy vazby k blízkému okolí a společnosti [8].

Při středně těžké formě závislosti se začínají postupně objevovat poruchy chování, které mohou mít za následek páchaní trestné činnosti, prostituování a další patologické chování. Třetí a zároveň poslední stupeň závislosti, tedy těžká závislost, mívá za důsledek narušení sociálních vazeb s blízkým okolí, změnu sociálního života a také změnu priorit uživatele, kdy na prvním místě je umístěna droga a až velmi daleko za tím jeho další osobní potřeby [8].

Drogovou závislost bychom mohli také rozdělit na psychickou a fyzickou závislost. U psychické závislosti na droze se uživatelé setkávají s neutichajícím koloběhem myšlenek směřujícím vždy do stejného cíle, a to, jak si co nejrychleji opatřit danou látku či ji užít [9].

Mezi hlavní znaky závislosti můžeme také zařadit vyvinutou toleranci na určitou látku, která vzniká při pravidelném užívání drogy, která se zvyšuje společně s užívanou dávkou. Druhým základním znakem bývá dostavení se psychických či fyzických abstinčních příznaků při vysazení drogy či jejího úbytku v organismu [8]. V rámci abstinčních příznaků uživatelé mohou projevit chování, které se vymyká normě, jako je například neklid, nekontrolovaná agrese či chování s kriminálním podtextem, které může být důvodem zajištění dostatečné množství užívané látky, zejména krádeže a další protizákonné jednání směřující k získání dostatečných financí [9]. V případě fyzické závislosti na dané látce se uživatel setkává s tělesnými projevy abstinčních příznaků, jako může být třes, poruchy srdečního rytmu či velmi časté křeče a svalový třes. Tyto abstinční příznaky dokáží uživatele vážně ohrozit na životě a mohou mu přivodit smrt [10].

Do skupiny návykových látek, které vyvolávají těžkou závislost, můžeme zařadit těkavá organická rozpouštědla, jako je například toluen, dále stimulační drogy amfetamin a kokain anebo také například heroin ze skupiny opiátů [11].

2.2.1 Vznik závislosti

Závislost jako takovou, můžeme datovat od prenatálního období, kdy je dítě zcela závislé na své matce. Postupem času se tato závislost běžně zmenšuje, až skoro úplně vymizí, nicméně se toto dá považovat za první zkušenost se závislostí, která v nás zůstává uložena. Při vzniku drogové závislosti hraje roli velké množství aspektů, jako jsou získané genetické predispozice, prostředí, ve kterém se jedinec vyvíjí nebo mnohé životní situace, ve kterých se během svého života může ocitnout. [12].

Závislým na návykové látce, či droze se může stát člověk v každém věku, každopádně mezi rizikovější skupiny z hlediska osobnosti, tíhnoucí k závislostem můžeme zařadit jedince trpící například poruchou osobnosti, neurotickými problémy či jedince, kteří zažijí silnou euforii z počátku užívání drog. Dalšími možnými podmínkami, vyvolávající riziko možné závislosti můžeme zařadit těžké životní situace, které jsou pro jedince obtížně řešitelné, jako například problémy v zaměstnání, finanční problémy či ztráta blízké osoby. Důležitou roli při možném vzniku závislosti samozřejmě také hraje klíčovou roli rodinné prostředí [8].

Jedinec v dospívajícím věku se velmi často může setkat se situacemi, které jsou náročné v jeho rozhodování, zejména oblast vlastní identity, a můžeme je zařadit mezi možné faktory přispívající ke vzniku závislosti. V případě špatně fungujícího rodinného vzorce, můžeme počítat s vyšším procentem možnosti rozvoje závislosti, zejména když členové rodiny závislost umožní, přehlídí či dokonce podpoří, například bratr jedince sám závislý na návykové látce [13].

Mezi další možné způsoby, jak se dostat do styku s návykovou látkou je užití v sociálním prostředí, ve skupině vrstevníků, kde může být droga poskytnuta, jedinci se zkušenostmi s danou látkou, k vyzkoušení, jako experiment [14].

2.2.1.1 Fáze první – experiment

V první, počáteční fázi drogové závislosti přichází uživatel prvně do styku s danou návykovou látkou. Při prvotních experimentování s drogou jedinec zažívá pocity, které mu jsou, neznáme, ale povětšinou bývají příjemné, s drogou je nadmíru spokojen, jelikož mu umožní útěk do světa bez jakýchkoliv problémů a navodí mu pocit bezpečí, síly a také neporazitelnosti. V tomto stádiu neuvědomění si své možné závislosti, tělu stačí pouze jen menší množství dané látky na uspokojení potřeb uživatele. Užívání drog lze ještě snadno zakrýt, jelikož prozatím nedochází k abstinčním příznakům [14]. Samotná závislost se v tomto stádiu může rozvíjet v průběhu několika měsíců, kdy uživatel z nárazových experimentů s návykovými látky, přechází na častější užívání, při kterém již lehce může zvýšit dané množství drogy [11]. Pokud se podaří danému jedinci s užíváním drog přestat v této fázi experimentování, je vysoká pravděpodobnost nevytvoření si závislosti a opětovnému nenavrácení se k užívané látce [2].

2.2.1.2 Fáze druhá – sociální užívání

Tato fáze je taktéž někdy nazývána, jako fáze tzv. víkendového braní, kdy se mohou projevit první počáteční příznaky závislosti, jako je projevení slabších abstinčních příznaků například bolesti hlavy nebo celého těla, nechutenství, stavy připomínající kocovinu, dále také podrážděnost či zvýšená agresivita vůči okolí. Uživatel si stále ještě neuvědomuje svoji možnou závislost a může mít pocit,

že může kdykoliv přestat užívat návykovou látku [14]. Droga také jedinci úspěšně pomáhá kladně zvládat náročné situace. Jedinec se snaží užívání návykové látky zamaskovat, jelikož si již může být vědom svého sebepoškozujícího jednání a prozatím mu ještě stále záleží i na ostatních věcech, než je pouze droga, například na zaměstnání, či rodině a blízkém okolí [2].

2.2.1.3 Fáze třetí – každodenní užívání

Ve třetí fázi již jedinec ztrácí kontrolu nad svým užíváním a dostává se do silné závislosti. Drogová závislost bývá již značně viditelná a špatně se skrývá, takže uživatel z tohoto důvodu může být propuštěn ze zaměstnání či vzdělávací instituce [14]. Uživatel může být stále více a více lhostejný ke svému blízkému okolí a jediné, na čem mu začíná záležet je pouze užití drog a také jejich následné opatření [2]. Jako důsledkem ještě většího zvyšování dávek a častějším užíváním, než je v druhé fázi, bez stálého finančního příjmu, mohou být značné finanční problémy. Uživatel se tak často uchyluje k páchání trestné činnosti – krádežím, podvodům a prostituce. V této fázi se nejčastěji uživatelé při uvědomění svých problémů pokouší skoncovat se závislostí, což může být velmi náročné, jelikož při těchto dávkách a frekvencích užívání se dostávají silné fyzické i psychické abstinenční příznaky [14].

2.2.1.4 Fáze čtvrtá – užívání k dosažení normálu

Ve čtvrté fázi drogové závislosti, je již jedinec silně závislý na droze a veškeré myšlení či úkony se týkají pouze aplikace či zajištění drog [2]. Tuto fázi lze považovat za nejnebezpečnější ze všech, jelikož častým důsledkem žití v tomto koloběhu je smrt předávkováním. Droga jedinci již neposkytuje stejné stavy,

jako v předchozích fázích, pouze mu pomáhá překonávat psychické i fyzické abstinenční příznaky, jako je fyzická bolest, agrese vůči okolí či deprese. V této fázi se také běžně vyskytují psychické a fyzické zdravotní problémy, na které uživatel nebere a ani už nemůže brát zřetel, jelikož je slabý a unavený řešit problémy vzniklé z množství látek, které si pravidelně aplikuje [14]. Mezi nejzávažnější zdravotní problémy můžeme zařadit nevratné poškození centrální nervové soustavy, poškození imunitního systému nebo například nakažení se hepatitidou typu C či virem HIV [2].

2.3 Užívané drogy na území České republiky od roku 1989

Po listopadu roku 1989, tedy převratu komunistické vlády v Československu, dále jen ČSSR, kdy byla nedostatečná a pokulhávající legislativa, týkající se drog, vzrostlo zneužívání omamných a psychotropních látek hned několikanásobně, než bychom mohli zaznamenat v době komunistického ČSSR, kterého se importování hašiše a heroinu příliš nedotklo, na rozdíl od ostatních okolních států. Vedle obrovského zájmu o těkavé látky a zneužívaná léčiv, se díky LSD posílil i zájem o halucinogenní drogy, nově se objevuje zájem o kanabis a zvyšuje se poptávka po pervitinu. Ovšem na první místo se dostává heroin, dovážený po takzvané Balkánské cestě, které vedla z Blízkého a Středního východu do Evropy, především konkrétně do Německa, po které se drogy importovaly různými styly – kamiony, loděmi, letadly [15].

Letecká doprava také, díky pražskému letišti na Ruzyni, umožnila vytvoření jednoho z nejvýznamnějších tranzitních míst v západní Evropě, pro překlady a následnou protizákonnou přepravu kokainu, který byl dovážen z Jižní Ameriky. Odsud se dále poté distribuoval do dalších zemí. Kokain se tedy tak v ČR dostává mnohdy i do škol, internátu či věznic, orientuje se tak na mládež a dostává

se do všech vrstev společnosti. Díky rozvinutí chemického průmyslu se také více setkáváme s výrobou drog v domácím prostředí a již se objevují první exporty drog z ČR do zahraničí, díky otevřeným hranicím [15].

Zájem vzrostl také o nové psychotropní látky, syntetické drogy. Na první místo můžeme z této skupiny zařadit extázi, dále jen MDMA, také často mezi uživateli známou, jako taneční drogu, která je často kombinována s jinými návykovými látky. Za další novou syntetickou drogu lze považovat určité deriváty amfetaminu, například DOB, celým chemickým vzorcem 2,5-dimetoxy-4-metylamfetamin, se kterým se můžeme setkat, jako napuštěnými papírky návykovou látkou ve formě takzvaných tripů [16].

2.3.1 Halucinogenní látky

Mezi nejčastější halucinogenní drogy či návykové látky s halucinogenními účinky můžeme zařadit látky, jako jsou kanabinoidy, z podtřídy konopných drog, které obsahuje hašiš a marihuana, získávané ze samičích květů rostliny konopí setého, dále LSD obsahující kyselinu lysergovou, nebo například látka psilocybin, která je obsažena přibližně ve dvaceti různých druzích hub lysohlávek [11]. Po užití některé z těchto látek se mohou objevit halucinace, změny vnímání okolí, zvýšená tepová frekvence či teplota. Halucinogenní drogy, se řadí mezi drogy, na kterých nevzniká fyzická závislost [2].

2.3.1.1 Marihuana

Marihuana, produkt získaný z konopí setého, rostliny obsahuje psychoaktivní látku tetrahydrokanabinol, dále jen THC. Největší obsah této látky nalezneme

v neoplodněných samičích květech, to je také důvodem, proč se spodní listy a celkově listy konopí při výrobě drogy příliš nevyužívají, obsahují značně menší procento THC. Pro nejčastější užití, tedy inhalaci kouře, se květy rostliny suší a následně jsou nadrceny na požadovanou velikost. Ostatní části rostliny bývají také usušeny a využity odlišným způsobem, například požitím, či výrobou olejů a tinktur [17].

Při kouření marihuany se uživateli dostavuje takzvaný stav „high“, který trvá přibližně v rozmezí čtyř hodin, při kterém se jedinci mění celkový pohled na skutečnost, věci mu mohou tedy na začátku stavu přijít častěji směšnější než kdy jindy, zaměřuje se více na detaily, které se pro něj stávají důležitějšími než v čase bez drogy. Dostavuje se také částečné uvolnění těla i mysli. Při vysokých dávkách uživatel může ztratit kontrolu nad svojí orientací v čase a prostoru nebo například nad svou bdělostí, kdy dochází k nekontrolovatelnému usínání. Uživatel také často může mít značně zpomalené reflexy [18].

Jako nejčastější příznaky užití marihuany jsou uváděny celkové změny chování jedince, jako jsou změny smyslů, zejména zpomalení reflexů, dále zarudlé oční bělmo a viditelné zvětšení zornic, zvýšený srdeční tep, možná bolest hlavy či v oblasti hrudi, dále se také mohou vyskytnout stavy paniky a deprese. Následkem dlouhodobého užívání marihuany jedinec může zvýšit riziko výskytu karcinogenních onemocnění, roztroušené sklerózy či dalších závažných zdravotních problémů spojených s centrální nervovou soustavou, jako může být epilepsie či nenávratné poškození krátkodobé i dlouhodobé paměti. V rámci dlouhodobého užívání marihuany, také vzniká psychická závislost, kdy uživatel užívá drogu z důvodu překonání svých problémů, či bolestí i změně prožívání emocí, které mu více vyhovuje pod vlivem drogy [19]. Mezi další zdravotní následky, vyvolané chronickým užíváním marihuany můžeme zařadit možnost snížení potence u mužů, problémy početí u žen a nenávratné poškození chromozomů, jak u žen, tak i u mužů [18].

2.3.1.2 Hašiř

Stejně tak jako marihuanu, se hašiř vyrábí z konopí setého, ale k jeho výrobě je zapotřebí především pryskyřice obsažená v opylených zralých květech rostliny. V konečném produktu, do kterého jsou přidávány i jiné složky než samotná pryskyřice, jako jsou například lepidla, odpad z výroby kávy, zemina či jiné léky, můžeme najít daleko vyšší množství THC, konkrétně až 5x, než obsahuje samotná marihuana [17]. Hašiř lze užít stejným způsobem, jako výše uvedenou marihuanu, a to buď inhalací, nebo perorálně, přičemž při inhalaci nastupuje účinek halucinogenních látek výrazně rychleji, v rámci třiceti minut od požití než při perorálním podání. Po užití dané látky se jedinec dostává do takzvané euforie, která může mít vliv na vnímání času a reality, taktéž může uživateli vyvolat halucinace [2].

2.3.1.3 LSD

S dietylamidem kyseliny D-lysergové, neboli LSD se nejčastěji můžeme setkat, buď jako s krystaly látky či tripy – papírovými čtverečky s různými potisky, napuštěný výše zmíněnou látkou, které se povětšinou užívají perorálně. Účinky drogy se dostavují do třiceti minut od užití a úplné odeznění příznaků toxikace látky bývá v rozmezí 6 - 12 hodin. LSD nevyvolává ani fyzickou či psychickou závislost, také je zde výrazně menší riziko předávkování než u jiných drog, i přes to ale způsobuje tachykardii, která může mít za následek vážné zdravotní problémy. Při užití LSD jedinec může trpět silnými halucinacemi, přetrvávajícími úzkostmi či nevolností [11]. Po užití látky, jedinec může zažít silné halucinogenní stavy, při kterých jsou popisovány situace, jako je například dočasné umírání, při kterém se jedinci promítnou veškeré životní události, které prožil. Dochází také ke ztrátě hranic, při které se také může dostavit takzvaný stav „bad trip“,

při kterém se uživatel může dostat do stavu paniky a nezvladatelného strachu z toho, co vidí či slyší a tak může dojít k úrazům či úmrtí, následkem činů, které jedinec páchá pod vlivem návykové látky, například sebepoškozující jednání, jako může být skok z okna výškové budovy či sebevražda [16].

2.3.1.4 Psylocibin

Látka psilocybin, pocházející z hub lysohlávek, se řadí mezi přírodní látky, vyvolávající halucinogenní stavy. Látka nevyvolává fyzickou ani psychickou závislost a povětšinou se užívá jako, takzvaná doplňková droga, která způsobuje od změn nálad až po sluchové iluze, silné halucinace a stavy derealizace [11].

2.3.2 Povzbuzující látky

Mezi povzbuzující drogy, také často nazývané psychostimulancia, můžeme zařadit látky, jako jsou metamfetamin – pervitin, amfetamin nebo například kokain. Psychostimulancia komplexně povzbuzují organismus a zvyšují výkon, tělesný či psychický. Látky také dokáží odstranit únavu a nabídnout tak jedinci pocit neporazitelnosti a nevyčerpatelnosti.

Mezi nejčastější aplikace těchto látek radíme injekční způsob nebo aplikaci přes dutinu nosní, takzvané šňupnutí látky, také kouřením a nejméně časté je užití látky perorálně. Mezi dopady na zdravotní stránku jedince patří možný celkový kolaps organismu, jelikož rytmus, ve kterém uživatel funguje určitou dobu, tělo oslabí a hrozí mu tak závažná zdravotní rizika, jako jsou například selhání srdce, kterému předchází vysoká tachykardie, halucinace,

nebo vážné zažívací problémy způsobené nechutenstvím či poruchy funkcí mozku [11].

2.3.2.1 Metamfetamin

Metamfetamin či pervitin můžeme zařadit mezi nejčastější užívané psychostimulační drogy v České republice. V mnoha zemích světa jej můžeme získat v podobě krystalů, ale v Evropě se s ním setkáme výhradně ve formě prášku [20]. Žluto fialový prášek nejčastěji uživatelé aplikují injekčně, nitrožilně, kdy nástup jeho účinků je téměř okamžitý a účinky látky odeznívají do 34 hodin. Uživateli dokáže navodit pocit energie a jedinec tak může fungovat i v rádech dnů i bez nutnosti požití potravy či pravidelného spánku. Při dlouhodobějším užívání se jedinec vystavuje zdravotním rizikům, například možnosti poruchy kardiovaskulárního systému, centrálního nervového systému – poškození paměti, stavům úzkosti, které mohou vést až k suicidálnímu chování a zdravotním rizikům spojeným s nitrožilní aplikací [11]. Jako nejzávažnější rizika spojené s nitrožilní aplikací můžeme uvést sdílení použitých jehel mezi uživateli, díky čemu může dojít k přenosu hepatitidy typu C či HIV [21]. Při pravidelném aplikování pervitinu může u jedince propuknout amfetaminová psychóza, která je spojována s úzkostí a pocitem ohrožení nebo pronásledování. Jedinec tak může být velmi agresivní vůči svému okolí [22].

2.3.2.2 Kokain

Kokain, získávaný z listů jihoamerického keře rudodřev koka, je známý pro svou čistou bílou barvu prášku a pro své anestetické účinky. Stejně tak jako pervitin, dokáže kokain navázat euforii.

Na rozdíl od pervitinu je kokain fyzicky i psychicky silně návykový. Odstraňuje pocit hladu, navozuje omamný a stimulační účinek a pocit nadměrné energie a odolnosti. V porovnání s pervitinem dokáže způsobit závažnější zdravotní problémy, má silnější abstinenční příznaky a je už jen kvůli své ceně hůře k dostání v ČR [23].

Látka při požití způsobuje zrychlení dechu a srdečního tepu, což může vést k poruchám kardiovaskulárního systému. Také je kokain známý díky svému projímavému účinku, ke kterému dochází díky působení látky na pohyb střev [18].

2.3.3 Tlumivé látky

Mezi známé drogy s tlumivým účinkem můžeme zařadit metadon, heroin a braun, kdy nejznámější a nejužívanější drogou je právě heroin. Tyto drogy dokáží navodit příjemnou euforii uživateli a utlumení zároveň. Všechny vyjmenované drogy se nejčastěji aplikují nitrožilně, lze je ale také užít i šňupnutím či inhalací. Látky způsobí nejen útlum nervového systému, ale také i útlum dýchání a zpomalení srdeční činnosti. Na těchto látkách vzniká silná fyzická i psychická závislost a způsobuje stejně tak jako ostatní látky značné zdravotní problémy. V případě tlumivých látek se může jednat o zdravotní problémy, jako jsou například poškození organismu – imunity, nevratné poškození centrálního nervového systému, poškození trávicího traktu a rozsáhlé kožní problémy, které jsou právě typické pro drogy s tlumivým účinkem [11].

2.3.3.1 Heroin

Heroin byl původně vyroben za účelem utlumení kašle a náhražku morfinu. Lze jej aplikovat kouřením, šňupáním, inhalací, či nejčastěji nitrožilně. Při nitrožilním

podání má heroin velmi rychlý nástup a působí silněji než morfin. Uživatel dokáže navodit euforický stav, kdy uživatel necítí bolest i stav úplného útlumu, při kterém je typické snížení dechové frekvence, což může vést až k zástavě dechu.

Také podávaná dávka může být častěji špatně odhadnutelná, než je u jiných drog, jelikož se do heroinu při výrobě přidává množství zdraví škodlivých látek z důvodu získání většího obsahu a tím i výnosnějším obchodem. Také kombinování s jinými návykovými látky může přivodit smrt. Jedinec tedy nemůže přesně vědět, jakou sílu má aktuální dávka, kterou zrovna vlastní. Také častým příznakem intoxikace je zvracení, při kterém hrozí udušení uživatele zvratky [11]. Pravidelného uživatele heroinu, lze považovat za těžce závislého člověka. Následkem užívání heroinu se jedinec vystavuje závažným zdravotním rizikům, jako jsou infekce v oblasti vpichů, celkové zkolabování organismu, zástavu srdeční činnosti či možným psychickým újmám, například emočním poruchám a depresím [8]. Tak jako u každé návykové látky, aplikované nitrožilním podáním, se uživatel vystavuje ohrožení nákazy hepatitidou typu C a HIV. [11]

2.3.4 Těkavé látky

Mezi chemické látky mající narkotický účinek můžeme zařadit například toluen, benzín, aceton a látky, které obsahují různá ředidla či rozpouštědla. Tyto látky povětšinou slouží jako doplňková droga či experimentální droga v sociálně slabších komunitách [11]. Díky své snadné dostupnosti, jsou uživateli jedinci mladšího věku, nejčastěji v období dospívání, méně častí uživatelé jsou poté v dospělém věku, kdy většinou dochází k přestupu či náhradě na drogu tvrdší [8]. Látky, výpary se inhalují pomocí plastového pytlíku či hadru namočeného v dané látce. Účinky látek jsou téměř okamžité od užití, navozují stavy podobné opilosti, halucinace a poruchy vnímání okolí. Účinky ustupují v rámci minut. Mezi nejzávažnějšími zdravotní rizika užívání těchto látek patří porucha vědomí, trvalé

poškození ledvin a jater, poleptání dýchacích cest nebo například rozvoj psychóz. Na těchto látkách vzniká pouze psychická závislost [11].

2.4 Osobnost pachatele drogové kriminality

Celkově nelze úplně rozdělit či rozlišit, které drogově závislé osoby budou v intoxikaci páchat protiprávní jednání a které ne. Obtížněji lze také zjistit, zda povahové rysy závislého jedince vznikly, jako důsledek užívání návykových látek, či zda droga jeho povahové rysy pouze zvýraznila a dala tak uživateli možnost projevit jeho skutečnou povahu a rysy, jelikož může být díky intoxikaci narušena sebekontrola [24]. Dle sociální patologie můžeme mezi faktory zvyšující pravděpodobnost vzniku závislosti a faktory podporující vznik kriminálního chování naleznout řadu souvislostí, jelikož se u těchto témat jedná o psychopatologické jednání, které může mít značnou návaznost a můžeme sem zahrnout tyto faktory:

- Biologické faktory, pod kterými můžeme chápat například rozdíl mezi pohlavími, kdy bylo zjištěno, že muži páchají protiprávní jednání častěji než ženy. Důvodem může být obsah testosteronu a vrozené větší sociální dravosti, než je u žen, dále věk, ve kterém je nejčastěji pácháno protiprávní jednání, a to do 30 let věku. Také mezi biologické faktory můžeme zahrnout poruchy nebo poškození centrální nervové soustavy či syndrom hyperaktivity (ADHD).
- Psychické faktory, pod které můžeme zahrnout výši rozumových schopností a inteligence, kdy se častěji protiprávního jednání dopouští osoby s nižšími rozumovými schopnostmi. Také můžeme brát v potaz poruchy osobností, například poruchy související s emocemi – příliš agresivní chování, výbušné chování. Dále také temperament jedince,

kdy nejčastěji můžeme, jako pachatele uvést cholerika, který je rychle vzrušivý a často reaguje impulzivně a rychleji ztrácí zábrany.

- Sociální faktory, které můžeme vyzvednout, jako nejvýznamnější faktory přispívající k drogové závislosti i ke kriminalitě.
- Můžeme mezi ně zařadit osobnost rodičů, kteří dítěti poskytují vzor, to, jak rodina plní své povinnosti, v jakém sociálním prostředí se dítě nachází, ať už se jedná o školní prostředí, či prostředí vrstevníků mimo školu – různé party jedinců, ve kterých může již v brzkém věku docházet k užívání drog a následné páchaní protiprávního jednání [2].

Pachatele drogové kriminality bychom si mohli rozdělit do dvou podskupin a to pachatele, kteří se dopouští protiprávního jednání z důvodu závislosti na užívaných látkách a potřeby si látku zajistit, takzvané toxikomany a pachatele, kteří se také dopouštějí protiprávního jednání a jsou výrobci či distributoři návykových látek [24].

V případě toxikomanů můžeme říct, že převládají osoby s nižším vzděláním, a to osoby se základním vzděláním nebo vyučením, kteří tvoří 60 – 70 % z celkové drogové kriminality. Naopak v případě výrobců drog se rysy výrazně mění. Většina pachatelů dosáhla středoškolského vzdělání, mají odborné vědomosti, které získávají četbou odborné literatury či vlastní činností, při výrobě drog a drogu povětšinou neužívají, jelikož využívají výrobu drog, jako zdroj obživy [24].

Zatímco dealer, který získává látky, jako odměnu za doručení drog k finálnímu spotřebiteli, je většinou sám uživatelem, který je také závislý na této spolupráci, řadí se do skupiny osob s nižším vzděláním a bývá nejčastěji odhalitelný, jelikož se při obchodu pohybuje mezi drogovými uživateli a na veřejných místech [24].

Mezi pachatele můžeme také zařadit kurýry, kteří slouží k přepravě většího množství drog. Tyto osoby jsou většinou závislé na finančním ohodnocení ze strany výrobce či distributora. Tyto osoby se mohou nacházet v náročné životní či finanční situaci a nedomyšlí následky svého jednání, jelikož je pro ně situace velmi závažná a je jim nabídnuté východisko ze strany spolupachatelů [24].

2.5 Sociálně patologické chování v rámci užívání drog

Pod pojmem sociálně patologického chování rozumíme chování jedince, které se vymyká normám a hodnotám, které jsou nastaveny a uznávány v dané společnosti [3].

Samotná drogová závislost či zneužívání psychoaktivních látek patří mezi hlavní patologické jevy, tak jako jevy, které mohou být s drogovou závislostí úzce spojeny a často se při drogové závislosti vyskytují, například agresivita a násilí, kdy uživatel může jednat v nepřičetném stavu, tedy při intoxikaci různorodou návykovou látkou, které dokáže pozměnit jeho aktuální rozpoložení či abstinenci, kdy je uživatel do určité míry ovlivněn silou vyskytujících se abstinčních příznaků [18].

Mezi další sociálně psychopatologické jevy páchané v rámci užívání drog, můžeme zařadit například vandalismus a kriminální jednání, kdy se uživatel může dopouštět protiprávního jednání, také ve stavu intoxikace či abstinence, kdy může docházet ke krádežím, podvodům či jiným činům sloužících uživateli, jako zdroj finančního zabezpečení spojeného s opatřením si drog [5].

Suicidální jednání lze také spojit s drogovou závislostí a to tehdy, kdy se uživatel může ocitnout v bezvýchodné situaci, kdy není schopen abstinovat, tedy ukončit svou drogovou závislost. Také při užití návykové látky, vyvolávající

halucinogenní účinky, při kterých se mohou vyskytnout pocity sluchové či vizuální halucinace, vyvolávající v uživateli pocit ohrožení a díky přítomnosti látky v těle může jedinec jednat impulzivně [18].

Také se velmi často můžeme při zneužívání návykových látek setkat s prostitucí, zejména u žen, kterou také řadíme mezi sociálně patologické chování. Toto jednání uživatelům drog zajišťuje finanční prostředky na opětovné obstarání si návykových látek či zvládnout tíživou životní situaci [7].

2.5.1 Primární drogová kriminalita

Při primární drogové kriminalitě dochází ke spáchání konkrétních drogových trestných činů, tedy činů, které upravuje zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, konkrétně upravované § 283 - § 287 trestního zákonu. Jedná se tedy o:

- § 283 Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, který trestá výrobu, distribuci, export i import všech omamných a psychotropních látek, prekursorů a jedů a také možné způsobení újmy na zdraví dalších osob,
- § 284 Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu, který trestá každého, kdo neoprávněně pro vlastní osobu přechovává omamnou či psychotropní látku v množství větším, než je malé,
- § 285 Nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou a psychotropní látku, který trestá osobu, která neoprávněně pěstuje v množství větším než malé, rostliny, které obsahují omamné a psychotropní látky, tedy konopí, houby a jiné rostliny obsahující dané látky,
- § 286 Výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu, který trestá osobu, která vyrábí a opatřuje

sobě či někomu jinému prekursor nebo předmět určený k nedovolené výrobě omamné či psychotropní látky nebo jedu,

- § 287 Šíření toxikomanie, který trestá osobu, která svádí někoho jiného ke zneužívání jiné návykové látky, než je alkohol nebo ho podněcuje k zneužívání či šíření látky [25].

Výši trestů za spáchání těchto trestných činů poté upravuje každý paragraf také zvláště, v závislosti na předchozí kriminální minulosti pachatele, množství neoprávněně pěstované či držené látky či počtu nebo věku osob ohrožených omamnými či psychotropními látky, do kterého je pachatel vystavil. Výše trestů je uvedena v práci v podkapitole Dopady páchaní trestné činnosti pod vlivem drog.

2.5.2 Sekundární drogová kriminalita

Do sekundární drogové kriminality můžeme zahrnout kriminalitu, která mívá povětšinou majetkovou a násilnou povahu a je úzce spojena s užíváním nelegálních návykových látek, kdy je uživatel pod jejich vlivem nebo se snaží zajistit si přísun daných drog. Konkrétně sem můžeme zařadit nejčastější trestné činy, jako jsou krádeže, podvody, loupeže a ublížení na zdraví, které nezahrnují vyloženě nakládání s nelegální návykovou látkou [26].

Tato kriminalita se, ale velmi složitě zjišťuje na rozdíl od primární drogové kriminality a v České republice do současné doby neexistují žádné komplexní statické údaje, které by změřily její hodnotu.

Při složitějším zjišťování souvislostí mezi užíváním návykových látek a vykonané trestné činnosti může posloužit čtyřstupňový konceptuální model, Evropského mezinárodního drogového centra pro drogy a drogové závislosti, dále

jen EMCDDA, který napomáhá ke zlepšení rozlišení rozdílů mezi jakýmkoliv spáchaným trestným činem a trestným činem spáchaným v souvislosti s užíváním návykové látky [26].

Model rozděluje trestnou činnost na psychofarmakologicky podmíněnou trestnou činnost, do které spadá nejčastěji násilná trestná činnost, jako jsou loupeže, ublížení na zdraví či sexuální napadení, kdy se u uživatele vlivem návykové látky, většinou při abstinenčních příznacích, objevuje zvýšená a často nekontrolovatelná agresivita. Dále na ekonomicky motivovaná trestná činnost, do které můžeme zahrnout především majetkovou trestnou činnost, která je nejčastěji zastoupena krádežemi, jak prostými, tak i formou vloupání ale i podvodnými jednáními. Motiv pro páchaní těchto činů můžeme označit jako vidinu finančního obnosu, získaného z těchto činů, který je následně použit na opětovné opatření drog. A také na systémovou trestnou činnost, při které se pachatel dopouští trestných činů v rámci trhů s nelegálními drogami a v neposlední řadě na trestné činy porušování drogových zákonů, která spadá do kategorie primární kriminality a obsahuje všechny trestné činy dle zákona č. 40/2009 sb., trestního zákonu [26].

2.5.3 Prostituce

Přítomnost prostituce ve světě drog není nic neobvyklého. Nejrizikovější skupinou jsou samozřejmě ženy, které jsou závislé na návykových látkách a prostitucí si vydělávají na drogy. Odměnou za tyto poskytnuté služby, ať už na ulicích či soukromých klubech, může být finanční obnos nebo často také rovnou daná návyková látka. Velmi často se můžeme setkat i s takzvanou nucenou prostitucí, kdy je žena obchodována proti své vůli, kolikrát i pod výhružkou násilí či nedodání návykových látek, na které má vytvořenou závislost. Drogy také mohou mít podpůrný efekt, který uživatelkám navodí změnu myslí,

takže ho mohou použít, jako únik před skutečností, že poskytují sexuální služby [27].

Prostituce spojená s drogovou závislostí se ale netýká pouze samotných žen, které ji poskytují, nýbrž i mužů z jejich blízkého okolí, zpravidla partneři, kteří ženy obchodují a nutí je do poskytování sexuálních služeb a klientů nabízených sexuálních služeb, kteří bývají také sami uživateli drog. Hlavním rizikem těchto služeb bývá možnost nakažení se sexuálně přenosnými chorobami, kterými žena provádějící prostituci, může nakazit nejen při poskytování sexuálních služeb ale také při zpravidla nitrožilní aplikaci návykových látek a také možné předávkování [27].

Nejčastějšími chorobami při nitrožilní aplikaci bývá hepatitida typu C a HIV, přičemž riziko nakažení se hepatitidou typu C je podstatně vyšší než HIV, což je příčinou proč se toto onemocnění šíří velmi rychle mezi nitrožilními uživateli návykových látek. [28].

Pro pomoc těmto ženám vznikly organizace zabývající se obchodováním s lidmi, které jim nabízejí poradenství, či podporu při odchodu ze sexuálního byznysu, následné léčení jejich drogové závislosti a snahu o navrácení se do normálního stylu života [27].

2.6 Dopady páchaní trestné činnosti pod vlivem drog

Dopady páchaní trestné činnosti pod vlivem drog, bychom při nejmenším mohli rozdělit na dopady na hlavního aktéra, tedy pachatele spáchaných trestných činů, který se svým protiprávním jednáním dopustil porušení zákona, tedy jeho jednání bude mít celkový dopad na jeho dosavadní životní styl, jelikož může být odsouzen k odnětí trestu svobody v řádu měsíců až x let, v závislosti na spáchané trestné

činnosti. Dále na dopady na poškozené trestnou činností, tedy osoby, kterým mohou být způsobeny finanční újmy způsobené možnými krádežemi, přepadeními či podvody, zdravotní újmy či psychické újmy způsobené možnými přepadeními, napadeními či znásilněními a v poslední řadě i dopady na společnost, kde můžeme zmínit například ohroženou bezpečnost společnosti [4].

2.6.1 Dopady páchaní trestné činnosti na pachatele

Mezi nejvíc závažné dopady na pachatele můžeme zmínit jeho dopadení při páchaní činnosti a následné odsouzení, dle zákona č. 40/2009 konkrétně při porušení § 283 - § 287 sb., trestního zákonu, a to při **porušení § 283 o nedovolené výrobě a jiném nakládání s omamnými a psychotropními látky a s jedy**, kdy pachateli dopouštějícímu se trestného činu hrozí:

- v odst. 1) při neoprávněné výrobě, importu, exportu, zprostředkovávání, prodeji či přechovávání omamné nebo psychotropní látky, prekursoru, či jedu odnětí svobody od jednoho roku do pěti let, či peněžitý trest,
- v odst. 2) odnětí svobody na dvě léta až deset let, kdy při výše zmíněném jednání byl pachatel členem organizované skupiny, byl již v posledních třech letech za tento čin odsouzen, dopustil se ho ve značném rozsahu či se ho dopustil ve větším rozsahu vůči dítěti nebo v množstvích větším než malé vůči dítěti mladšímu patnácti let,
- v odst. 3) odnětí svobody na osm až dvanáct let, nebo propadnutí majetku, kdy se pachatel dopustil výše zmíněných činů a způsobil-li svým činem těžkou újmu na zdraví, spáchal čin v úmyslu získat pro sebe či jiné značný prospěch, a to i ve velkém rozsahu nebo spáchal čin ve větším rozsahu vůči dítěti mladšímu patnácti let,

- v odst. 4) odnětí svobody na deset až osmnáct let nebo propadnutím majetku, kdy se pachatel dopustil činu, při kterém způsobil těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob či způsobil smrt nebo spáchá čin v úmyslu získat prospěch pro sebe nebo někoho jiného či spáchá čin, spojený s organizovanou skupinou působící ve více státech [25].

Dále při porušení **§ 284 o přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu**, kdy pachateli dopouštějícímu se trestného činu hrozí:

- odst. 1) při neoprávněném přechovávání omamné látky či jiné psychotropní látky konopí, pryskyřice z konopí nebo psychotropní látky obsahující jakýkoliv tetrahydrokanabinol, izomer nebo jeho stereochemickou variantu v množství větším než malém, odnětí svobody až na jeden rok, zákaz činnosti nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,
- v odst. 2) při neoprávněném přechovávání jiné omamné nebo psychotropní látky či jedů, než jsou výše zmíněné, v množstvím větším, než je malé, hrozí pachateli odnětí svobody až na dvě léta, zákaz činnosti nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,
- v odst. 3) odnětí svobody na šest měsíců až pět let, spáchá-li pachatel výše uvedený čin v odstavci jedna nebo dva ve větším rozsahu,
- v odst. 4) odnětí svobody na dvě léta až osm let, spáchá-li pachatel čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve značném rozsahu [25].

Dále při porušení **§ 285 o nedovoleném pěstování rostlin obsahujících omamnou látku nebo psychotropní látku**, kdy pachateli dopouštějícímu se trestného činu hrozí:

- v odst. 1) při neoprávněném pěstování rostliny konopí pro vlastní potřebu v množství větším než malém, odnětí svobody až na šest měsíců, peněžité trest nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,

- v odst. 2) při neoprávněném pěstování rostliny konopí či jiné houby obsahující omamnou nebo psychotropní látku, než je zmíněno v odstavci jedna, odnětí svobody až na jeden rok či peněžitý trest nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,
- v odst. 3) odnětí svobody až na tři léta nebo peněžitý trest spáchá-li pachatel činy obsahující odstavce 1 a 2 ve větším rozsahu,
- v odst. 4) odnětí svobody na šest měsíců až pět let při spáchání činů uvedených v odstavci 1 a 2 ve značném rozsahu [25].

Dále při porušení § 286 o výrobě a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky, kdy pachateli dopouštějícímu se trestného činu hrozí:

- v odst. 1) při výrobě pro sebe či někoho jiného, opatření nebo přechovávání prekusorů nebo jiných předmětů určených k nedovolené výrobě omamné či psychotropní látky, také přípravků či jedů obsahující omamné a psychotropní látky, odnětí svobody až na pět let nebo propadnutí věci či jiné majetkové hodnoty,
- v odst. 2) odnětí svobody na dvě léta až na deset let, spáchá-li pachatel čin uvedený v odstavci 1, jako člen organizované skupiny, ve značném rozsahu, ve větším rozsahu vůči dítěti nebo získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

Dále při porušení § 287 o šíření toxikománie, kdy pachateli dopouštějícímu se trestného činu hrozí:

- v odst. 1) při svádění jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu nebo podporování zneužití či podněcování a šíření, odnětí svobody až na tři léta nebo zákaz činnosti,

- v odst. 2) odnětí svobody na jeden rok až na pět let nebo peněžitý trest spáchá-li pachatel čin uvedený v odstavci jedna, jako člen organizované skupiny, vůči dítěti nebo tiskem, filmem, rozhlasem, televizí nebo veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem,
- v odst. 3) odnětí svobody na dvě léta až osm let, při spáchání činu z odstavce jedna vůči dítěti mladšímu patnácti let [25].

2.6.2 Dopady páchaní trestné činnosti na společnost

Mezi dopady páchaní trestní drogové činnosti může zahrnout psychické dopady na obyvatelstvo, které může mít pocit strachu o své bezpečí či majetek, díky vyššímu páchaní drogové kriminality násilného charakteru ze strany uživatelů omamných látek, zejména násilná a mravnostní kriminalita, jako může být znásilnění, napadení či přepadení, která je páchána většinou pod vlivem drog nebo v souvislosti s abstinenčními příznaky a také majetková trestná činnost, která uživatelům slouží k získání finančního zabezpečení v důsledku obstarávání si drog, tedy hovoříme o obstarávající kriminalitě [4].

Dalším závažným rizikem pro společnost může být zvýšené riziko přenosu hepatitidy typu C a HIV injekčně užívajícími osobami, které nedbají na řádné dodržování pravidel při výměnách materiálu sloužícího k aplikaci [28].

2.7 Současný stav drogové kriminality v České republice

V současném stavu je samozřejmé, že míra drogové kriminality je vyšší, kdy toto je zapříčiněno lepší dostupností a výrazně větším množstvím drog v České republice, než tomu bylo v dřívějších letech, kdy drogová kriminalita postupně zesilovala. Došlo také k rozšíření distribuce a konzumu drog v menších

městech a obcích, rozšíření dislokačních laboratoří, sloužících k výrobě drog na osamělá místa, jako opatření proti postihu z možného dopadení pachatelů. Dále také vzrostl počet cizojazyčných pachatelů, snížil se věk uživatelů omamných a psychotropních látek [5]. Mezi dětmi a mládeží dochází aktuálně k poklesu míry užívání návykových a psychotropních látek, ale ve srovnání s jinými evropskými zeměmi zůstává míra na poměrně vysoké přičce [29].

V roce 2018 bylo pravomocně odsouzeno 2726 osob za porušení § 283 a § 284 trestního zákoníku, tedy za nedovolenou výrobu a držení omamných a psychotropních látek a jedů což tvoří 77 % z celkové primární kriminality, což oproti roku 2017, kdy bylo pravomocně odsouzeno 2619 osob za stejné porušení, značí mírný nárůst těchto činů. Primární drogová kriminalita setrvává za posledních pět let na přibližně stejných číslech, kdy se registruje cca 5 500 skutků spojených s návykovými a psychotropními látky ročně. Podíl primární drogové kriminality z celkové registrované kriminality dosahuje 2-3 %, ale má výraznou tendenci růst, což se projevuje i v sekundární drogové kriminalitě, především v počtu majetkových a násilných trestných činů. V posledních letech se stále na prvním místě v žebříčku distribuce a výroby drog drží velkoobjemová produkce metamfetaminu a marihuany a nadále jsou k výrobě metamfetaminu na území České republiky hojně užívány léky obsahující pseudoefedrin, dovážené z Polska [30].

Celkem bylo v roce 2018 zachyceno nejvíce konopných drog, konkrétně marihuany a na druhém místě drogy pervitin. Dále se v posledních letech výrazně zvýšil počet záchytů látky MDMA a to v souvislosti s probíhajícími hudebními festivaly, pořádanými na území České republiky, které byly dováženy ze zahraničí buď ve formě prášku či již zhotovených tablet připravených k požití. Za poslední tři roky se rapidně i zvýšila výroba právě těchto tablet a látek přímo na našem území [30].

Také došlo k zvýšení distribuce omamných a psychotropních látek skrz internetové prostředí, kde probíhají jednak obchody s drobným množstvím látek, které je již určeno konečným spotřebitelům, tak i obchody s větším počtem kilogramů látky, které jsou určeny k další distribuci. Nejčastěji jsou také mládeží zneužívány k obchodu právě sociální sítě, na kterých dochází k objednávkám i domluvám o konečném předávání návykových látek [30].

Policie ČR a Celní správa ČR také odhalily v roce 2018 celkem 202 pěstíren konopí pod umělými světly, což je o 34 % více než v roce 2017, kdy se podařilo objevit 99 indoorových pěstíren, což může vypovídat i o částečné mírném zvýšení pěstování marihuany, kdy se nejvíce pěstíren podařilo odhalit v Moravskoslezském, Středočeském a Plzeňském kraji. Můžeme tedy říct, že spotřeba konopí je nyní nejvíce kryta domácí produkcí nežli importem ze zahraničí. Také se podařilo podchytit 288 trestných činů, které byly spojeny s nelegálním pěstováním konopných drog, a to celkem o množství 27,7 tisíc konopných rostlin, což je skoro o polovinu méně než v roce 2017, kdy podařilo zachytit množství 51,4 tisíc rostlin [31].

V posledních letech také vzrostl počet dopravních nehod způsobených osobami, které řídily od účinkem návykových látek. V roce 2018 Policie ČR evidovala 4626 nehod s přítomností drog, kdy se od roku 2009 zvýšily z počtu 63 evidovaných případů na 260 k roku 2018 [31].

2.8 Oběti drogové kriminality

Oběťmi trestné činnosti se zabývá nauka nazývaná Viktimologie, která nezkoumá pouze jen samotnou oběť trestné činnosti, ale také se zabývá vztahy mezi obětí a pachateli nebo například odškodnění oběti a následné rehabilitace či řeší ochranění oběti před další kriminalitou [3].

Za oběť trestného činu můžeme považovat osobu, které bylo díky trestnému činu ublíženo na zdraví, došlo k majetkové či nemajetkové újmě, pachatel se na úkor osoby obohatil či došlo ke smrti osoby či osoby blízké. Při spáchání trestné činnosti může oběti vzniknout nejen finanční či majetková újma, ale také újma zdravotní a psychická, ke které může dojít při znásilnění, přepadení či napadení, v závislosti na osobnosti a psychickém stavu oběti [32].

Mezi faktory zvyšující pravděpodobnost, že se osoba stane obětí trestného činu, můžeme zařadit:

- věk oběti, kdy se překvapivě dle výzkumu stávají spíše častěji oběťmi trestných činů mladší lidé, než starší osoby, z důvodu svého neopatrného až nebezpečného způsobu žití, při kterém se díky svému nezodpovědnému chování vystavují možnému potencionálnímu nebezpečí, například nebezpečí okradení, napadení či znásilnění,
- profese oběti, kdy do nejrizikovější skupiny spadají profese, jakou jsou například prodavači na nočních čerpacích stanicích, kteří si drogově závislí mohou vybrat, jako pro ně jednoduchý cíl, nebo osoby pracující do pozdních nočních hodin, jako můžou být servírky nebo prodavačky v obchodech,
- sociální charakter oběti, do kterého můžeme zařadit všechny osoby, které mohou spadat do ohrožených skupin, jako můžou být osoby z jiné etnické či náboženské minority, osoby s jinou sexuální orientací, osoby poskytující sexuální služby nebo samotné osoby užívající návykové látky, jelikož se velké množství drogové kriminality odehrává také právě mezi uživateli či provozující hazardní hry,
- zdravotní stav, konkrétně poruchy, které mohou přitahovat pozornost, a tak velmi často zaujmout pachatele z důvodu snadnějšího provedení krádeže či jiného trestného činu, například mentální postižení či fyzické postižení [5].

Oběti trestných činů můžeme také rozdělit do třech základních skupin, a to na oběti primární, pod které můžeme zahrnout oběti, které jsou přímo zasaženy spáchaným trestným činem, například se stanou okradenou osobou. Dále oběti sekundární, pod kterými rozumíme blízké osoby oběti, mající k ní silný emocionální vztah, například partneři či blízká rodina a oběti terciální, pod které můžeme zařadit blízké sociální okolí, jako jsou přátelé, či sousedi [33].

Práci s oběťmi upravuje zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů), dle které mají například oběti nárok:

- dle § 4 na odbornou pomoc, pod kterou můžeme rozumět psychologické poradenství, sociální poradenství a právní pomoc,
- dle § 5 na bezplatnou odbornou pomoc subjekty, zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, kterou poskytují bezplatně a neodkladně,
- dle § 7 přístup k informacím,
- dle § 8 na informace poskytované oběti Policií České republiky, policejním orgánem a státním zástupcem,
- dle § 9 na informace poskytované oběti subjektem zapsaným v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů [34].

Na pomoci obětem trestných činů se také podílejí různě zřízená občanská sdružení či obecně prospěšné organizace jako je například „Bílý kruh bezpečí“, který nyní v České republice poskytuje intervence, má vlastní bezplatné síť poraden právě pro oběti trestné činnosti po celé republice. Oběť také může najít pomoc v řadách nestátních organizací, které se specifikují na různé druhy obětí, ať už na násilí, či jiné formy delikventních jednání. Nápomocny mohou být také linky důvěry, které nabízí nonstop poradenství a následné odkázání do patřičných služeb či krizová centra [5], ve kterých je nabídnuta pomoc

při zvládnání situace, do které se oběť dostala, bezplatné poradenství a následná péče o ni i její blízké okolí [35].

3 CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY

Cílem teoretické části této diplomové práce je zhodnocení současného stavu se zaměřením na drogy a kriminalitu s nimi spojenou, přičemž se zabývá i konkrétními návykovými látkami, osobnostmi a postupy pachatelů drogové kriminality a jejich oběťmi.

V praktické části diplomové práce bude na základě statických údajů PČR analyzován vývoj drogové kriminality v České republice za období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019, které bylo vybráno z ohledem na fakt, že statistické údaje za rok 2019 stále nejsou veřejně dostupné. Následně z těchto získaných statistických údajů bude zpracována analýza drogové kriminality s nejvíce stoupající tendencí. Následně prostřednictvím SWOT analýzy bude zhodnocena současná protidrogová politika včetně tendencí dalšího vývoje.

Prvním cílem je na základě stanovených hypotéz tyto informace potvrdit či vyvrátit na základě výsledků provedených analýz.

Dalším cílem je z výsledků provedených analýz navrhnout systémová doporučení, která povedou ke zlepšení současného stavu a tím ke zvýšení bezpečnosti občanů České republiky.

3.1 Stanovení hypotéz

Hypotéza č. 1: Předpokládáme, že v námi sledovaném období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019 dojde k celkovému snížení drogové kriminality páchané na území České republiky nejméně o 10 %.

Hypotéza č. 2: Předpokládáme, že v námi sledovaném období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019 dojde k celkovému počtu snížení pachatelů drogové kriminality páchané na území České republiky nejméně o 10 %.

Hypotéza č. 3: Předpokládáme, že v námi sledovaném období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019 dojde k navýšení počtu realizovaných trestných činů drogové kriminality páchaných na území České republiky nejméně o 20 %.

Hypotéza č. 4: Předpokládáme, že v námi sledovaném období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019 dojde ke zvýšení hodnot zajištěného majetku a OPL pachatelů drogové kriminality, na území České republiky nejméně o 20 %.

4 METODIKA

K tvorbě této diplomové práce jsem čerpal z velké části i z vlastních zkušeností, neboť pracuji jako policista v přímém výkonu služby řadu let s nynějším zařazením na základním organizačním článku, a to obvodním oddělení.

Diplomová práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část popsala současný stav se zaměřením na drogovou scénu na území České republiky a s tím spojenou drogovou kriminalitu. Pojednává taktéž o osobě pachatele a jejich obětech. K sepsání této problematiky byla použita česká i zahraniční odborná literatura a taktéž platná legislativa zaměřená na tuto tematiku.

Praktická část byla zaměřena na páchanou drogovou kriminalitu, přičemž jsem čerpal z veřejně dostupných webových zdrojů na stránkách PČR a taktéž literárních zdrojů týkajících se analýz a práce s nimi.

4.1 Statistika

Statistika je specifický vědní obor, který se zabývá zkoumáním jevů mající hromadný charakter, což znamená sběrem, zpracováním, hodnocením, rozbořením a výkladem konkrétních údajů [36]. Může také poskytnout obecný přehled o trestné činnosti, nebo o konkrétních pozorovaných detailech. Jako další přednosti lze uvést, že umožní určit definované prvky a vztahy mezi nimi. Z hlediska aktuálnosti lze také pozorovat aktuální trendy kriminality i řadu dalších sledovaných aspektů [37].

Z praktického hlediska nám analýza statistických údajů v této diplomové práci poskytne přehled a vývoj trestné činnosti i konkrétních trestných činů za určitý sledovaný čas na území České republiky formou kvantitativního výzkumu jejichž výsledky jsou zpracovány statistickou metodou. Získaná a použitá data pochází z veřejně dostupných zdrojů, které jsou za každý rok pravidelně zveřejňovány na internetových stránkách PČR. Získané statistické údaje budou uvedeny ve formě grafů a tabulek v kapitole „Výsledky“ a to námi vybrané trestné činy a s nimi další související informace.

4.2 SWOT analýza

SWOT analýza nám v této diplomové práci umožní definovat silné a slabé stránky a příležitosti současné protidrogové politiky jako taktéž případná rizika a příležitosti vyplývající z tendence dalšího vývoje. SWOT analýza je jedna z nejčastějších a nejpoužívanějších metod. Jako taková kombinuje vnitřní a vnější faktory zkoumaného prostředí, čímž nám umožní posoudit silné i slabé stránky, ale i rizika a možné příležitosti. Název samotný pochází z anglického termínu Weakness, Opportunities, Threats (silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby). Jak již název vypověděl, jedná se o způsob hodnocení mnoha faktorů podle jejich síly a posléze určení hrozeb a taktéž příležitostí. Analýza SWOT se pyšní velké oblibě, avšak má mnoho nedostatků souvisejících se subjektivitou hodnocení a hodnocením kvantity a síly vlivu hodnocených faktorů v jednotlivých kvadrantech vytvořené matice. Pro dosažení požadovaných výsledků je nezbytné správně identifikovat faktory vnitřního a vnějšího prostředí a taktéž co nejoborněji posoudit jejich důležitost i význam pro tyto oblasti zájmu [38].

Tabulka 1 - Vzorová matice SWOT analýzy, [zdroj: vlastní]

ANALÝZA SWOT	SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
PŘÍLEŽITOSTI	strategie, koncepce, legislativa, financování ze státních i mezinárodních zdrojů	nedostatek informací o drogové scéně, nedostatek kvalifikovaných pracovníků, rozšíření financování
HROZBY	podceňování potřeby protidrogových služeb, možnosti změn v legislativě, vysoká společenská tolerance a dostupnost drog	nezajištěné financování pro nové cílové skupiny, nedostatečná informovanost odborníků v oblasti protidrogové politiky

5 VÝSLEDKY

Získaná statistická data o drogové kriminalitě spáchané za období od 01. 01. 2009 do 1. 1. 2019 na území ČR jsou ze strany PČR zpracovány a publikovány na veřejně dostupných internetových stránkách. Takto získaná data byla následně z naší strany analyzována a vyhodnocena. Na základě vyhodnocených dat jsme stanovili primární drogovou kriminalitu, která je stanovena konkrétními trestnými činy zabývající se drogovou kriminalitou, počtem, věkem, pohlavím a národností pachatelů, poměrem známých a neznámých pachatelů, počtu a objasněnosti trestných činů zabývající se drogovou kriminalitou, a to včetně pohledu recidivy, počtu záchytů a počtu zajištěných drog, zapojení PČR a Celní správy do zajišťování drog, ale také hodnotou a množstvím zajištěných látek OPL a finančních prostředků pachatelů drogové kriminality a taktéž veřejnými protidrogovými výdaji. Ze sekundární drogové kriminality je zde uvedeno počet trestných činů pod vlivem OPL, a to jak z pohledu celkové kriminality, tak k počtu spáchaných trestných činů pod vlivem alkoholu. Také jsou zde uvedeny nejčastěji páchané trestné činy pod vlivem OPL. Neboť se pachatelé dopouští i přestupkového jednání na úseku OPL, je zde uveden jejich výčet. Na závěr je zde sledovaný vývoj počtu policistů a celníků, kteří řeší tyto protiprávní jednání. Zjištěné výsledky jsou prezentovány formou tabulek a obrázků. Konkrétní zpracovaná data jsou uvedena v souhrnných tabulkách 2 - 15 a obrázcích 1 - 9 a toto vše je uvedeno v této části, přičemž tabulky 11 - 15 jsou uvedeny v příloze této diplomové práce.

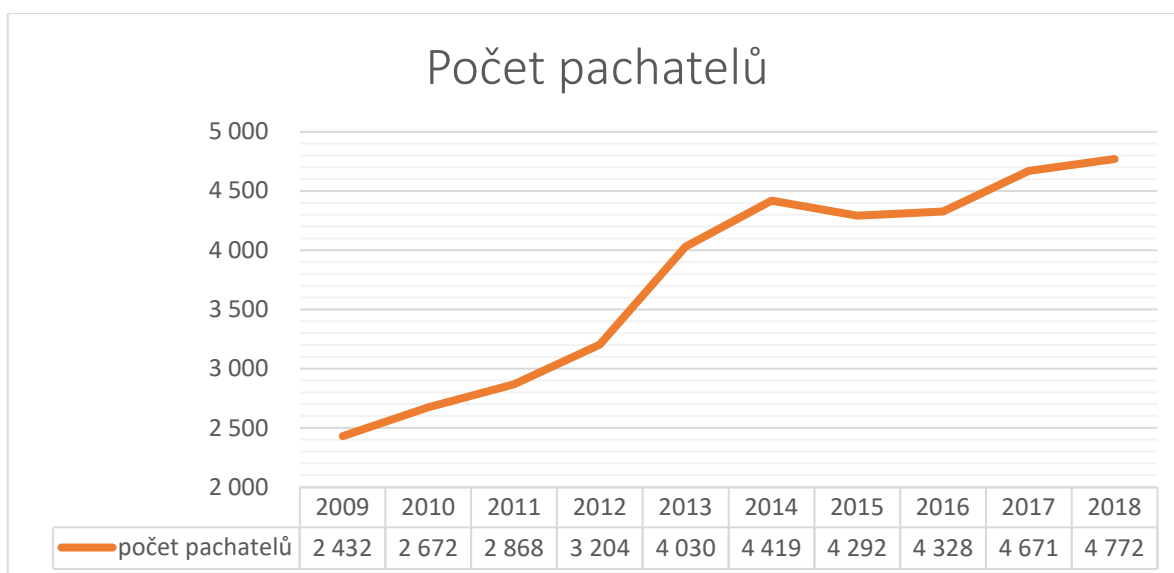
Dále zde, na základě námi provedené analýzy a vyhodnocení vývoje statistických údajů bude zpracována analýza drogové kriminality s nejvíce stoupající tendencí. Následně prostřednictvím SWOT analýzy bude zhodnocena současná protidrogová politika včetně tendencí dalšího vývoje.

5.1 Analýza vývoje drogové kriminality v období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019

Tabulka 2 - přehled konkrétních trestných činů, [zdroj: PČR]

paragraf	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****
§ ****/ § ****	④④④④	④④④④	④④④④	④④④④	④④④④	④④④④	④④④④	④④④④	④④④④	④④④④
§ ****a / § ****	④④④	④④④	④④④	④④④	④④④	④④④	④④④	④④④	④④④	④④④
§ ****		④④④	④④④	④④④	④④④	④④④	④④④	④④④	④④④	④④④
§ ****/ § ****	④④④	④④④	④④④	④④④	④④④	④④④	④④④	④④	④④④	④④④
§ ****a/ § ****	④④	④④	④④	④④	④④	④④	④④	④④	④④	④④
§ ****	-	④	④	④④	④④	④④	④④	④④	④④	④④
Celkem	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****

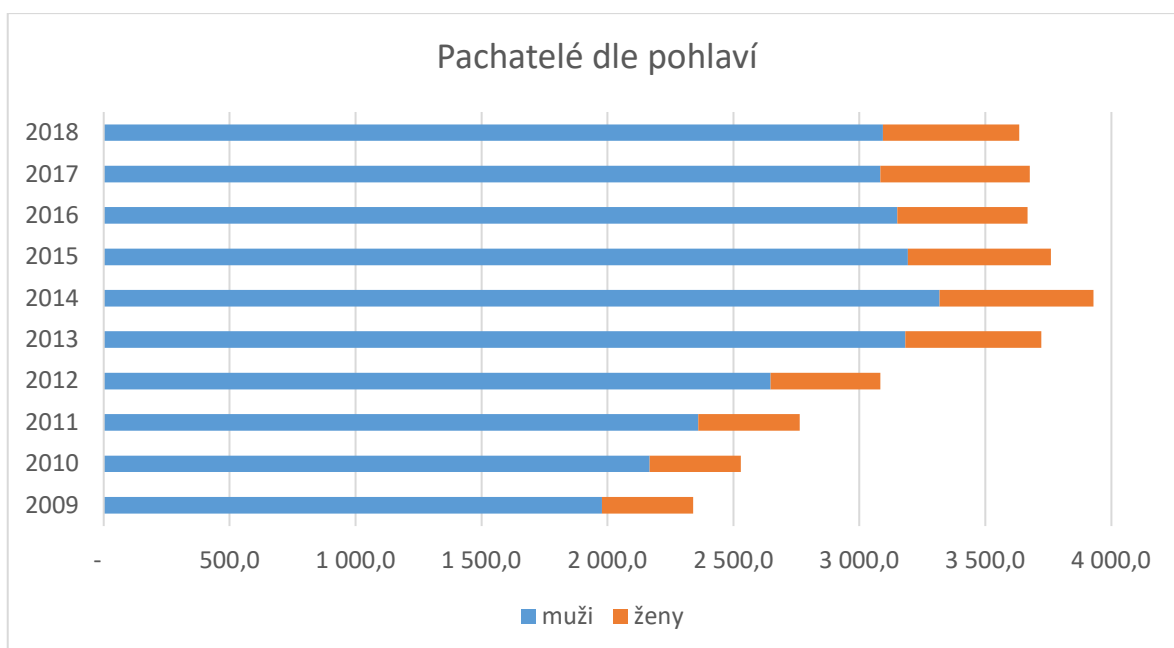
Za námi sledované období je patrné, že celková drogová kriminalita na území ČR postupně roste, přičemž nejvíce vzrostly trestné činy Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy (od 1. 1. 2010 § 283 trestního zákoníku, dříve § 187 trestního zákona). Další kolísavý nárůst zaznamenal trestný čin Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu (od 1. 1. 2010 § 284 trestního zákoníku, dříve § 187a trestního zákona). Naopak trestný čin Nedovolené pěstování rostlin obsahující omamnou nebo psychotropní látku (§ 285, který je trestný s novelizací trestního zákoníku až od 1. 1. 2010) zaznamenal do roku 2014 postupný nárůst, ale další roky již postupně klesá. Trestné činy Výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu (od 1. 1. 2010 § 286 trestního zákoníku, dříve § 188 trestního zákona) a Šíření toxikomanie (od 1. 1. 2010 § 287, dříve § 188a trestního zákona) zaznamenaly postupný kolísavý pokles. Poslední trestný čin Výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem (§ 288, který se stal trestný až s novelizací trestního zákoníku) kolísavě roste.

Obrázek 1 - celkem pachatelů drogové kriminality, [zdroj: PČR]

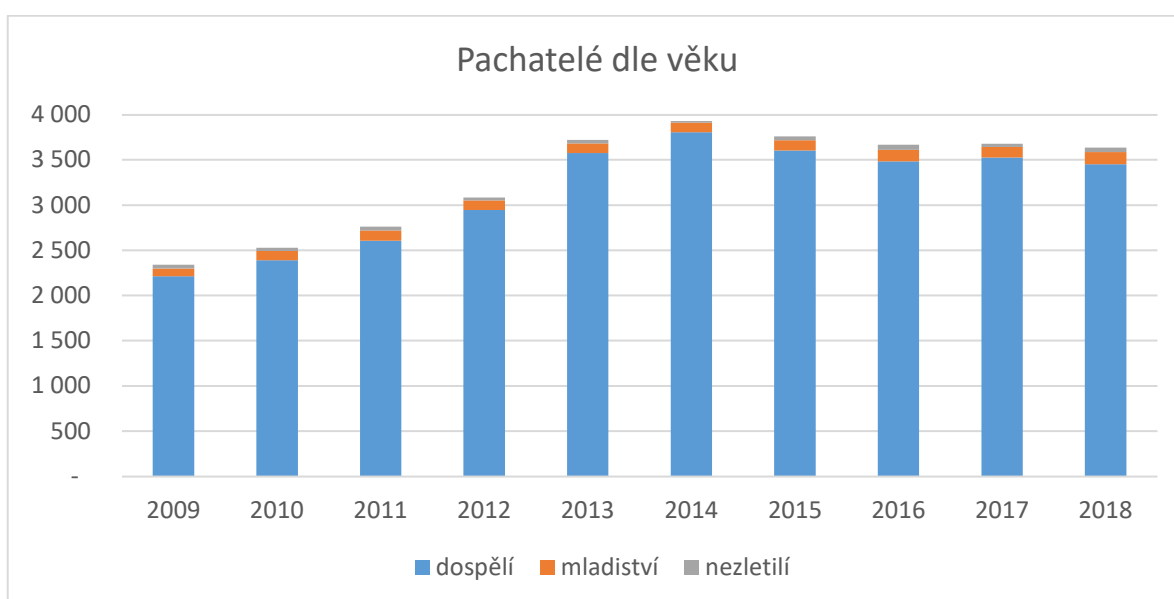
Za námi sledované období je patrné, že i když některá drogová kriminalita klesá – viz. tabulka 2, celkový počet pachatelů každoročně přibývá a za sledované období vzrostl téměř dvojnásobně z 2 432 osob za rok 2009 až na 4 772 v roce 2018.

Z tabulky 11, která je přílohou této diplomové práce je patrné, jaký podíl z celkových pachatelů drogové kriminality tvoří neznámí pachatelé. Z této tabulky vyplývá, že s rostoucím počtem pachatelů velmi radikálně vzrostl počet neznámých pachatelů, kdy v roce 2009 bylo celkově 2 432 pachatelů ze kterých bylo pouze 92 neznámých, tak v roce 2018 z celkového počtu 4 772 bylo neznámých pachatelů již 1 137.

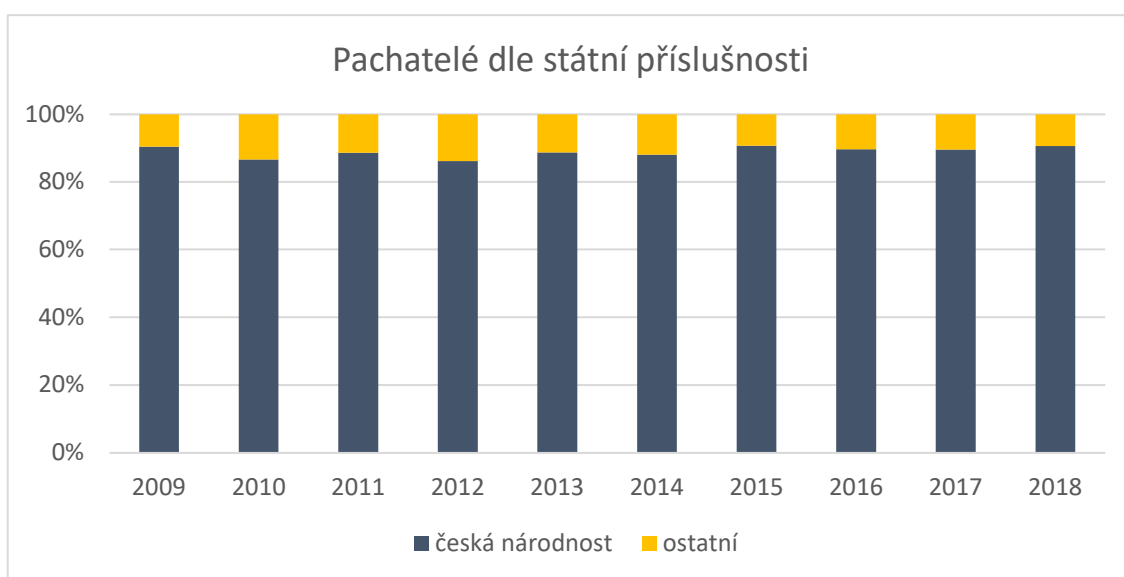
Obrázek 2 – pachatelé drogové kriminality podle pohlaví, [zdroj: PČR]

Za námi sledované období je patrné, že muži tvoří celkově 85 % pachatelů drogové kriminality a jejich počet stále stoupal z počátečních 1978 v roce 2009 na 3093 v roce 2018 což je nárůst vyšší, jak o 50 %. Ženy zastoupeny 15 % drogové kriminality taktéž zaznamenaly nárůst z počátečních 362 v roce 2009 na 542 v roce 2018, což také značí značný nárůst.

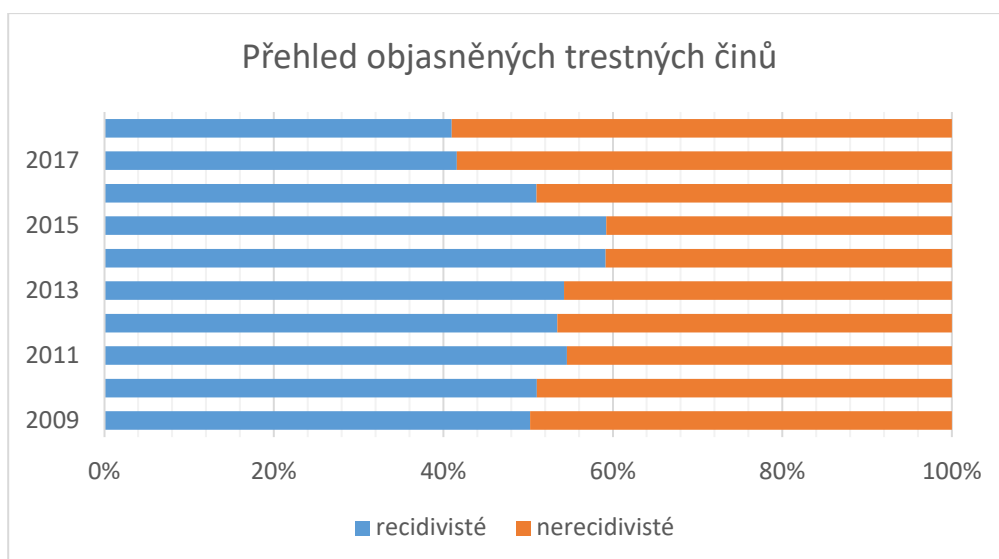
Obrázek 3 – pachatelé drogové kriminality podle věku, [zdroj: PČR]

Za námi sledované období je patrné, že celkový podíl dospělých pachatelů drogové kriminality zůstal povětšinou neměnný a činí 95 % od roku 2009 až po rok 2018, stejně jako celkový podíl mladistvých pachatelů, kdy podíl činí 4 % od roku 2009 až po rok 2018. Naopak mírný pokles můžeme zaznamenat u nezletilých pachatelů, kdy podíl drogové kriminality klesl ze 2 % z roku 2009 na 1 % v roce 2018.

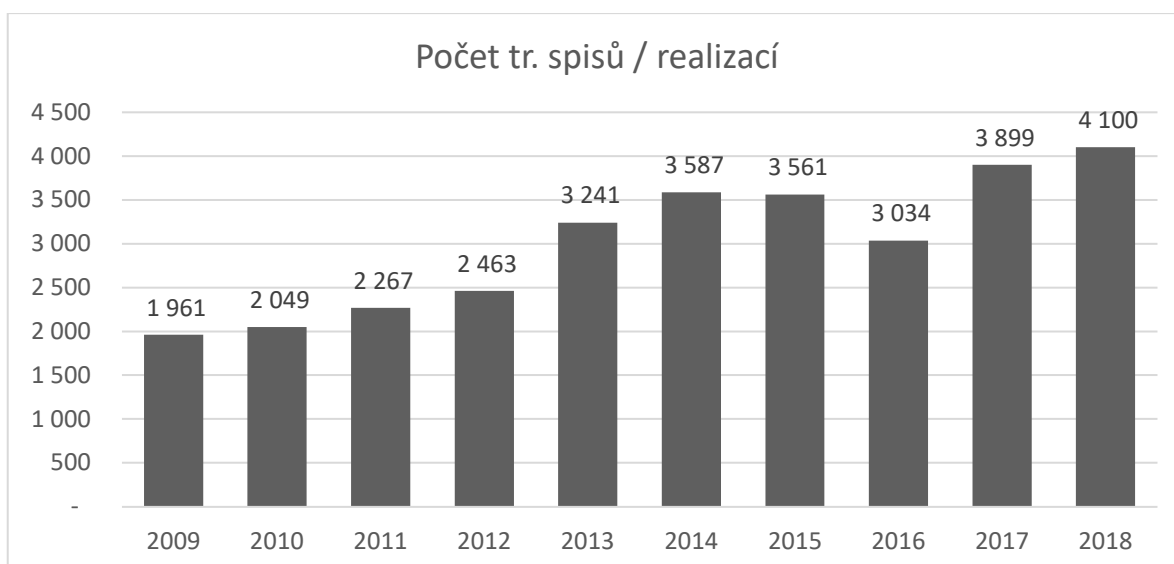
Obrázek 4 – pachatele drogové závislosti podle národnosti, [zdroj: PČR]

Za námi sledované období netvoří pachatelé drogové kriminality pouze čeští státní příslušníci, ale jedná se i ostatní národnosti. Ti, kteří nejčastěji páchají trestnou činností na našem území jsou Vietnamci, kteří dominovali těmito statistikami od roku 2009 až do roku 2018, přičemž za rok 2018 se do popředí dostali naši východní sousedé ze Slovenska. Mezi dalšími národy jsou v drogové kriminalitě na území ČR zastoupeni občané z Nigérie, Polska a Srbska.

Obrázek 5 – přehled objasněnosti z pohledu recidivy, [zdroj: PČR]

Za námi sledované období je patrné, že podíl recidivy na páčání drogové kriminality má velký podíl, neboť je v současné době zastoupená stále více, jak ze 40 %. Svého vrcholu dosáhla v roce 2014 a 2015, kdy recidivisté tvořili shodně 59,2 %. Následné roky se míra recidivy začala snižovat a v roce 2018 dosáhla svého historického minima na 41 %.

Obrázek 6 – počet trestních spisů/ realizací, [zdroj: PČR]

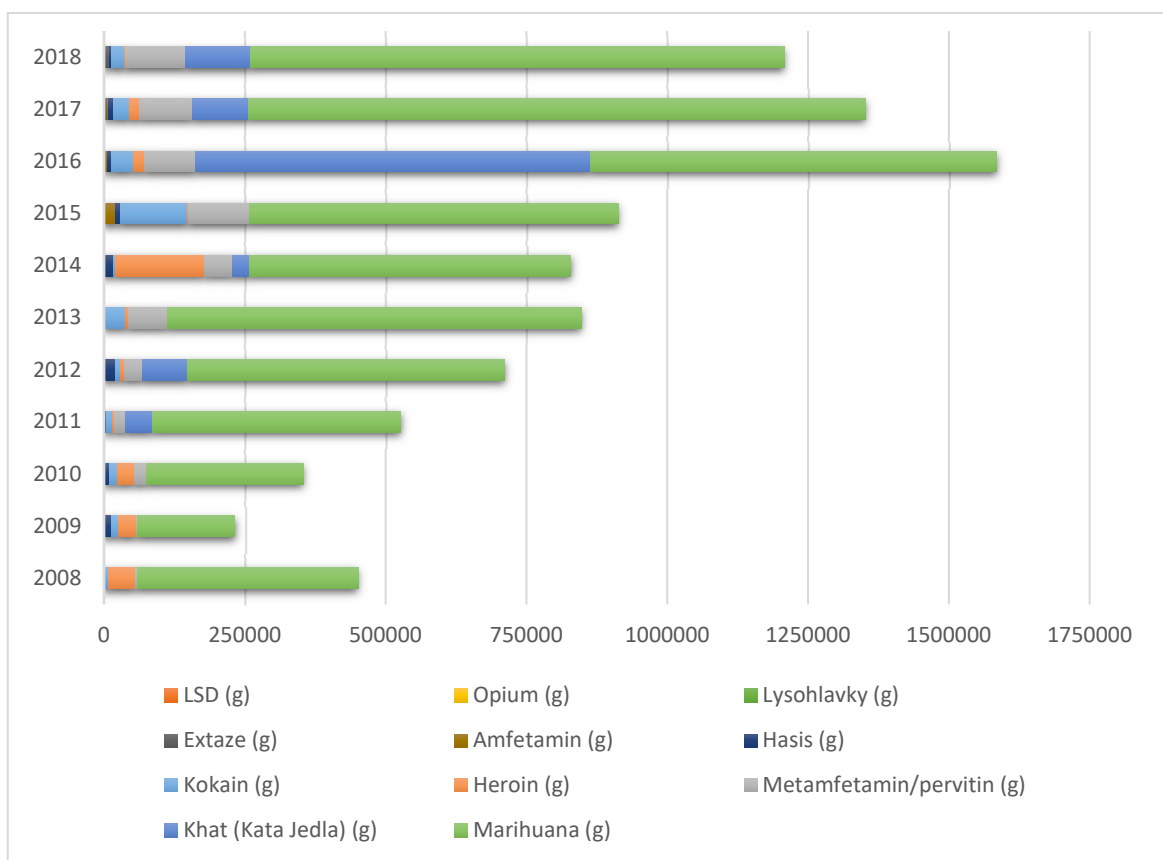
Za námi sledované období je patrné, jak neustále roste drogová kriminalita, zvyšuje se každoročně počet trestních spisů a zejména tzv. realizací neboli objevených „pěstíren“, kde tito pachatelé pěstují zejména konopí a také tzv. „varen“ na výrobu tvrdých drog, jako je nejčastěji vyráběná droga pervitin. Z grafu je patrné, kdy v roce 2009 bylo zjištěno a evidováno 1 961 těchto skutků, tak v roce 2018 je to již více jak dvojnásobek, kdy tento počet vzrostl na 4 100.

V tabulce 12, která je přílohou této diplomové práce je uvedený přesný počet trestních spisů/ realizací jednotlivých krajských ředitelství PČR a Celní správy. Z této tabulky je zřejmé, že nejvíce realizací je vedeno po celém námi sledovaném období Celní správou, která má nejvíce rostoucí kolísavou tendenci, když v roce 2009 provedla 158 realizací trestních spisů, přičemž v roce 2018 již uskutečnila již 1 209 z čehož bylo 963 provedeno Celní správou na území města Prahy. Na druhé pozici jsou provedené realizace trestných činů na území hlavního města Prahy policejním orgánem. I zde je patrný nárůst, neboť jejich počet vzrostl z 246 trestních spisů za rok 2009 na počet 457 za rok 2018.

Tabulka 3 - přehled neznámých trestních spisů, [zdroj: PČR]

	☼☼☼☼	☼☼☼☼	☼☼☼☼	☼☼☼☼	☼☼☼☼	☼☼☼☼	☼☼☼☼	☼☼☼☼	☼☼☼☼	☼☼☼☼
Útvar/ územní odbor	počet	počet	počet	počet	Počet	počet	počet	počet	počet	počet
Jihočeský kraj	-	-	-	-	☉	☉	☉	-	☉	☉
Jihomor. kraj	-	☉	☉	-	-	☉	-	☉	☉	☉
Karlovar. kraj	-	☉	-	-	☉	-	-	☉	☉☉	☉
Králov. kraj	-	☉	-	-	-	☉	☉	☉	☉	☉
Lib. kraj	-	-	-	-	☉	☉	☉	-	☉	☉
Morav. kraj	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉☉	☉
Olom. kraj	☉	-	-	-	☉	☉	☉	☉	☉	☉
Pardub. kraj	-	-	-	☉	-	☉	-	☉	-	☉
Plzeňský kraj	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	-	☉	-
Praha	☉	☉☉	☉	☉	☉	☉	☉☉	☉☉	☉☉	☉☉
Střed. kraj	☉☉	☉☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉☉	☉☉	☉☉
Ústecký kraj	☉	-	☉	☉	☉	☉☉	☉	☉	☉	☉
Vysočina	☉	☉	☉	-	-	-	-	☉	☉	☉
Zlínský kraj	-	-	-	-	-	☉	-	☉	-	-
NPC	-	☉	-	-	-	-	☉	☉	-	-
Ostatní složky	-	☉	-	☉	-	-	-	-	-	-
Celní správa	☉☉	☉☉	☉☉	☉☉	☉☉☉	☉☉☉	☉☉☉	☉☉☉	☉☉☉	☉☉☉
→ z toho CS Praha	-	☉☉	☉☉	☉☉	☉☉☉	☉☉☉	☉☉☉	☉☉☉	☉☉☉	☉☉☉

Za námi sledované období je patrné, že kromě výše uvedeného obrázku 6 (počet trestních spisů/ realizací), jsou bohužel i neznámé trestní spisy, kdy tyto jsou nejčastěji zastoupeny opuštěnou „pěstírnou“ nebo „varnou“ a nepodaří se k těmto činům najít jejich pachatele. Z největší části se ale jedná o záchyty Celní správy ČR, za kterou je hned v těsné blízkosti Celní správa Praha, kdy tyto součásti evidují mnohonásobně vyšší počty než všechny ostatní trestní spisy v rámci krajských ředitelství dohromady. Je to dáno tím, že jde často o záchyty nelegálních zásilek ze zahraničí, u kterých nebyl zjištěn odesílatel ani příjemce. Tyto drogy mohly sloužit, jak pro distribuci na našem území, ale taktéž putovat do dalších zemí.

Obrázek 7 – přehled záchytů látky OPL, [zdroj: PČR]

Za námi sledované období je patrné, že zcela dominující je zajištěná „marihuana“, která za poslední roky 2017 a 2018 přesáhla 1000 kg. Tomuto se v roce 2016 přiblížila látka „khat“, které bylo zajištěno v tomto roce 700 kg. Další na české scéně užívané drogy jako je „pervitin“, „heroin“, „kokain“, „hašiš“ a „extáze“ ve sledovaném období v množství zajištěné látky různě klesaly i stoupaly. Za povšimnutí stojí fakt, že zatím co všechny výše uvedené zajištěné látky OPL měly za poslední 3 sledované roky sestupnou tendenci, tak zajištěná látka pervitin neustále roste a v roce 2018 její zajištěný objem přesáhl 106 kg. Za poslední 2 sledované roky bylo zajištěno obdobně jako látky „pervitin“ i látky „khat“. Za zmínku stojí i fakt, že nejvíce zadržených látek OPL bylo v roce 2016 kde se celková hmotnost zadržených látek OPL blížila k hodnotě 1 600 kg.

Celkové množství konkrétně zajištěných drog a realizací pěstíren a varen je uvedeno v tabulce 13, který je přílohou této diplomové práce.

Tabulka 4 -podíl Celní správy na záchytech drog, [zdroj: PČR]

OPL	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	Průměr za léta *** až ***
Amfetamin (g)	0%	0%	0%	-	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Amfetamin (tbl.)	-	-	0%	-	-	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Amfetamin Varna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0%
Marihuana (g)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Marihuana-rostliny	0%	0%	0%	0%	0%	0%	-	-	0%	0%	0%
Hasis (g)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Pestirny	0%	0%	-	0%	-	-	-	-	-	-	0%
Metamfetamin/pervitin (g)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	-	0%	0%	0%
Metamfetamin - Varna	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Heroin (g)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Extaze (g)	-	-	-	-	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Extaze (tbl.)	0%	0%	-	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Kokain (g)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
LSD (g)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
LSD (tripy)	0%	-	0%	-	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Khat (Kata Jedla) (g)	-	-	0%	0%	-	0%	-	0%	0%	0%	0%
Lysohlavky (g)	0%	-	0%	-	0%	0%	-	0%	-	0%	0%
Opium (g)	-	-	-	-	0%	0%	-	0%	0%	-	0%

Tabulka 4 vychází z tabulka 13, která je přílohou této diplomové práce a vyjadřuje procentuálně kolik konkrétně zadržených drog ve sledovaném období provedla Celní správa.

Za námi sledované období je patrné, že Celní správa se velmi podílí na celkovém množství zajištěných drog na území ČR. Za poledních 5 sledovaných let například zajistila téměř veškerou látku „amfetamin“, která byla v podobě tablet. Také zajistila v celkovém objemu 90 % látky „khat“. Za celé sledované období zajistila veškerou látku LSD, která se objevila na území ČR. Dále se v nadpoloviční většině podílela i na zajištěném množství látky „hašiš“ a „kokain“. Dále se ve velkém množství podílela na zajištěné látce „amfetamin“, „heroin“, „extáze“ a LSD ve formě tripů.

Tabulka 5 -podíl PČR na záchytech drog, [zdroj: PČR]

OPL	****	****	****	****	****	****	****	****	****	****	Průměr za léta **** až ****
Amfetamin (g)	00 %	00 %	00 %	000 %	00 %	0 %	00 %	00 %	00 %	00 %	**** %
Amfetamin (tbl.)	-	-	00 %	-	-	-	-	-	-	-	**** %
Amfetamin varna	000 %	000 %	000 %	000 %	000 %	000 %	000 %	000 %	000 %	000 %	**** %
Marihuana (g)	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	**** %
Marihuana-rostliny	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	000 %	000 %	00 %	00 %	**** %
Hašiš (g)	0 %	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	0 %	0 %	00 %	00 %	**** %
Pěstírny	00 %	00 %	000 %	00 %	000 %	000 %	000 %	000 %	000 %	000 %	**** %
Metamfetamin/pervitin (g)	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	000 %	00 %	00 %	**** %
Metamfetamin varna	000 %	000 %	00 %	000 %	000 %	000 %	000 %	000 %	000 %	000 %	**** %
Heroin (g)	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	0 %	00 %	0 %	00 %	00 %	**** %
Extáze (g)	-	-	-	000 %	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	**** %
Extáze (tbl.)	00 %	00 %	000 %	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	**** %
Kokain (g)	00 %	00 %	00 %	0 %	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	00 %	**** %
LSD (g)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**** %
LSD (tripy)	00 %	000 %	00 %	000 %	0 %	00 %	0 %	00 %	00 %	00 %	**** %
Khat (Kata Jedla) (g)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	00 %	**** %
Lysohlávky (g)	0 %	000 %	00 %	000 %	00 %	00 %	000 %	00 %	000 %	00 %	**** %
Opium (g)	000 %	-	-	-	-	00 %	000 %	00 %	00 %	000 %	**** %

Tabulka 5 vychází taktéž z tabulky 13, která je přílohou této diplomové práce, přičemž tento vyjadřuje procentuálně kolik konkrétně zadržovaných drog provedla PČR.

Za námi sledované období je poté zřejmé, že policejní orgán se podílel na kompletní realizaci varen na výrobu „amfetaminu“ a „metamfetaminu“ na celém území ČR a téměř veškerého vyrobeného metamfetaminu. Taktéž se podílel téměř na veškeré zajištěné „marihuaně“ a to jak ze zajištěné sušiny, tak i celých rostlin při realizacích pěstíren na celém území ČR. Dále se také převážně podílel na zajištěných „lysohlávkách“, „opiu“ a tablet „extáze“. Velkou měrou se ale taktéž podílel na ostatních látkách OPL jako je třeba „heroin“, „kokain“, vyrobený „amfetamin“ a např. „hašiš“.

Tabulka 6 – hodnota zajištěných látek OPL a finančních prostředků, [zdroj: PČR]

	Majetek a fin. prostředky	OPL	Zajištěné v rámci mezinár. Spol.	Celkový součet
2012	00 000 000 Kč	000 000 000 Kč	-	***Kč
2013	00 000 000 Kč	00 000 000 Kč	-	***Kč
2014	00 000 000 Kč	00 000 000 Kč	-	***Kč
2015	00 000 000 Kč	000 000 000 Kč	00 000 000 Kč	***Kč
2016	00 000 000 Kč	000 000 000 Kč	000 000 000 Kč	***Kč
2017	00 000 000 Kč	000 000 000 Kč	000 000 000 Kč	***Kč
2018	00 000 000 Kč	000 000 000 Kč	-	***Kč

Za námi sledované období jsme zjistili, že tyto statistické hodnoty zjišťuje a uveřejňuje PČR až od roku 2012. Z těchto zjištěných dat je patrné, že zajištěný majetek a finanční prostředky z drogové kriminality mají rostoucí, ale i klesající hodnoty, ale vždy jde o jednotky desítek miliónu českých korun. Látky OPL dosahují mnohonásobně vyšších hodnot, kdy jde o stovky miliónů českých korun. Od roku 2015 do roku 2018 se PČR i Celní správa podílela na mezinárodních spolupracích, při kterých byl zajištěn, majetek, finanční prostředky a taktéž látky OPL v mnohamiliónových hodnotách.

Tabulka 7 – veřejné protidrogové výdaje, [zdroj: PČR]

Kategorie služby:	*****	*****	*****	*****	*****
Prevence	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč
Harm Reduction	000 000 Kč	000 000 Kč	000 000 Kč	000 000 Kč	000 000 Kč
Léčba	000 000 Kč	000 000 Kč	000 000 Kč	000 000 Kč	000 000 Kč
Záchytné stanice	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč
Následná péče	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč
Domovy se zvláštním režimem	neuveďeno	neuveďeno	neuveďeno	neuveďeno	00 000 Kč
Koordinace, výzkum, hodnocení	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	0 000 Kč
Prosazování práva *	*****Kč	*****Kč	*****Kč	131 304 Kč	3 086 Kč
* z toho NPC	*****Kč	*****Kč	*****	*****Kč	neuveďeno
* z toho PČR	neuveďeno	neuveďeno	neuveďeno	neuveďeno	neuveďeno
Ostatní, nezařazeno *	0 000 Kč	0 000 Kč	0 000 Kč	0 000 Kč	0 000 Kč
* prevence drogové kriminality	nezjištěno	nezjištěno	nezjištěno	nezjištěno	nezjištěno
Celkem	*****Kč	*****Kč	*****Kč	*****Kč	*****Kč

Tabulka 7 – veřejné protidrogové výdaje, [zdroj: PČR]

Kategorie služby:	*****	*****	*****	*****	*****
Prevence	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč
Harm Reduction	000 000 Kč	000 000 Kč	000 000 Kč	000 000 Kč	000 000 Kč
Léčba	000 000 Kč	000 000 Kč	000 000 Kč	000 000 Kč	000 000 Kč
Záchytné stanice	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč
Následná péče	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč
Domovy se zvláštním režimem	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč
Koordinace, výzkum, hodnocení	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč
Prosazování práva *	*****Kč	*****Kč	*****Kč	*****Kč	*****Kč
* z toho NPC	*****Kč	*****Kč	*****Kč	*****Kč	*****Kč
* z toho PČR	*****Kč	*****Kč	*****Kč	*****Kč	*****Kč
Ostatní, nezařazeno *	0 000 Kč	0 000 Kč	0 000 Kč	00 000 Kč	00 000 Kč
* prevence drogové kriminality	000 Kč	000 Kč	000 Kč	000 Kč	000 Kč
Celkem	*****Kč	*****Kč	*****Kč	*****Kč	*****Kč

Za námi sledované období je patrné, že některé statické údaje začal policejní orgán sledovat až během tohoto období. Šlo zejména o domovy se zvláštním režimem a zejména policejní výdaje jako jsou znalecké posudky, laboratorní analýzy, ale také odborná vyjádření. Je patrné, že nejvíce finančních prostředků

je vkládáno do prosazování zákonnosti, kdy toto již několik let zpět činí více než polovinu veškerých výdajů. Značná část výdajů je věnována léčbě drogově závislých osob.

Stejnou měrou je přispíváno na tzv. „Harm Reduction“, přičemž tento termín označuje jisté přístupy vedoucí k minimalizaci poškození zdraví u osob, které nepřestaly s užíváním drog. Jejich práce tkví v minimalizaci či zmírnění rizika infekce, která je způsobena injekční aplikací drogy do lidského těla, ale také lidsky přenosných chorob, jako je hepatitida typu B, C a nemoc AIDS. Mezi hlavní pomoc patří výměna injekčního náčiní za sterilní materiál, poskytování informací o rizicích způsobených s užíváním drog a také aplikační místnosti tzv. „šlehárny“ [39].

Tabulka 8 – počet trestných činů pod vlivem alkoholu a látek OPL, [zdroj: PČR]

Rok	Celková objasněná kriminalita	z toho spáchaná pod vlivem alkoholu	z toho spáchaná pod vlivem OPL
2010	130 744	17 290	2 277
2011	135 168	17 168	⊙ ⊙⊙⊙
2012	133 372	16 130	⊙ ⊙⊙⊙
2013	142 207	15 265	⊙ ⊙⊙⊙
2014	141 336	15 466	⊙ ⊙⊙⊙
2015	126 081	14 489	⊙ ⊙⊙⊙
2016	116 117	12 792	⊙ ⊙⊙⊙
2017	107 920	11 843	⊙ ⊙⊙⊙
2018	105 710	12 402	⊙ ⊙⊙⊙

Za námi sledované období je patrné, že zatím co pachatelů pod vlivem alkoholu každoročně ubývá, kdy jich v roce 2010 spáchalo trestný čin 17 290, v roce 2018 již těchto pachatelů bylo jen 12 404, což poukazuje na značný pokles. Oproti tomu

množství pachatelů pod vlivem látek OPL v průměru každoročně kolísavě roste. Tímto je zřejmé, že dnešní zejména nová a mladá generace pachatelů trestných činu místo po alkoholu sáhne spíše po návykové látce, která je v dnešní době stále více dostupná, což poukazuje na stále rostoucí problém drogové kriminality na území České republiky. V textu níže a z tabulky 9 bude více objasněno, jaké kriminality se tito pachatelé pod vlivem OPL nejvíce i nejčastěji dopouští.

Tabulka 9 – trestné činy pod vlivem OPL, [zdroj: PČR]

Takticko – statistická klasifikace:	spácháno pod vlivem OPL vyjma alkoholu									
Vraždy	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙⊙	⊙	
Násilná kriminalita	⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙
Mravnostní kriminalita	⊙⊙	⊙	⊙	⊙⊙	⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙
Krádeže vloupáním	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙
Krádeže prosté	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙⊙
Ostatní majetková kriminalita	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙
Majetková kriminalita	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙
Ostatní kriminalita	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙
Obecná kriminalita	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙	⊙⊙⊙
Zbývající kriminalita	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙
Hospodářská kriminalita	⊙⊙	⊙⊙	⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙	⊙⊙
Vojenské a protiústavní činy	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙
CELKOVÁ KRIMINALITA	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙	⊙ ⊙⊙⊙

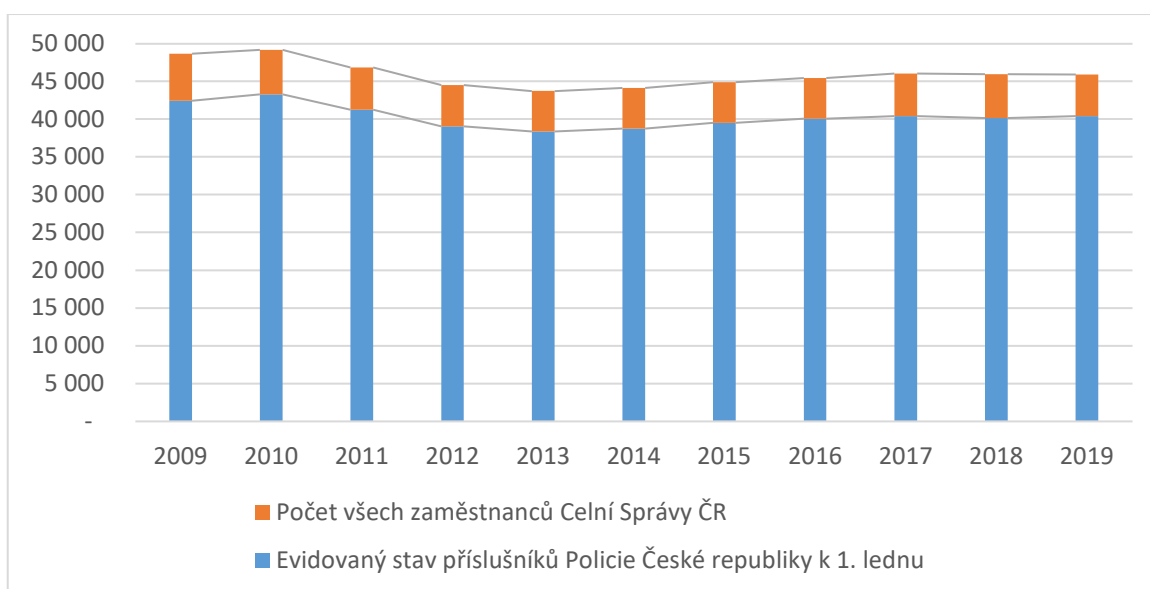
Za námi sledované období je patrné, že policie kromě primární drogové kriminality, která byla uváděna výše v obrázcích a tabulkách, se snaží od roku 2010 zjišťovat i sekundární drogovou kriminalitu a v tomto případě počty zjištěných protiprávních jednání pod vlivem drog. Tyto výsledky jsou do jisté míry značně nepřesné, neboť ne vždy je možné spolehlivě zjistit přítomnost drogy v těle

pachatele. Toto je dáno například faktem, že není dopadený při činu a k objasnění dochází až na základě provedeného šetření. Z těchto údajů vyplývá, že velmi často dochází k trestným činům obecně nebezpečným, taktéž k různým majetkovým trestným činům a taktéž k trestným činům proti veřejnému pořádku, přičemž blíže o nejčastěji porušovaných zákonech pod vlivem drog bude uvedeno níže.

Z tabulky 14, který je přílohou této diplomové práce je zřejmé, že nejčastější trestný čin spáchaný pod vlivem OPL je přečin Ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 trestního zákoníku (v tomto případě vyjma alkoholu), který zcela dominuje. Jeho počet nejprve stále stoupal až do roku 2015, kdy dosáhl svého maxima na počtu 3 500 a posléze začal každoročně klesat na hodnotu 1 928 za rok 2018. Na druhé pozici byl ve sledovaném období vždy shodně přečin Maření úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 trestního zákoníku ve spojení s řízením motorového vozidla, který bývá v souběhu s výše uvedeným přečinem Ohrožení pod vlivem návykové látky. Na třetí a čtvrté pozici se od roku 2010 do roku 2018 různě střídaly nedbalostní dopravní nehody právě s přítomností drog ale i trestný čin Nedovolená výroby a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 trestního zákoníku. Na páté pozici se střídaly 2 trestné činy, přičemž se jednalo o krádeže podle § 205 trestního zákoníku, a to ve formě prostých krádeží věcí z objektů, tak i formou vloupáním do obydlených domů či bytů, kde se neznámý pachatel dopustil i přečinu Porušování domovní svobody podle § 178 trestního zákoníku a taktéž trestný čin Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedy podle § 284 trestního zákoníku. Na šesté pozici se opětovně objevují krádeže v objektech, ale taktéž motorových vozidel, ale dále se zde objevují násilné trestné činy proti lidskému zdraví jako je Zločin Loupež podle § 173 trestního zákoníku a úmyslné ublížení na zdraví podle § 146 – 145. V posledních dvou letech na dalších nižších stupních figurují, ale další násilné trestné činy jako je Násilí proti úřední osobě podle § 323 – 326 trestního zákoníku a také například trestný čin Nebezpečné vyhrožování podle § 353

trestního zákoníku. Z uvedených informací lze vyvodit, že míra agrese pachatelů pod vlivem drog za poslední roky roste. Zajímavé je, že za poslední roky naopak klesají krádeže motorových vozidel, způsobené pachateli pod vlivem drog.

Z tabulky 15, který je přílohou této diplomové práce, je očividné, že vyjma trestných činů, kterých se dopouštěli jejich pachatelé od roku 2014 eviduje policejní orgán i statistické údaje k držení látek OPL v rámci přestupkového jednání, které je upraveno zákonem č. 167/1998 Sb., o návykových látkách. Za námi sledované období je patrné, že tito pachatelé přechovávají pro vlastní potřebu malé množství této látky, kdy mezi nejčastější látky patří „cannabis“ a to jak ve formě sušiny, tak i rostlin. Dále je zde zastoupena droga „pervitin“, „hašiš“, „heroin“, „kokain“, ale také celá řada různých léků, které jsou definovány v této tabulce.

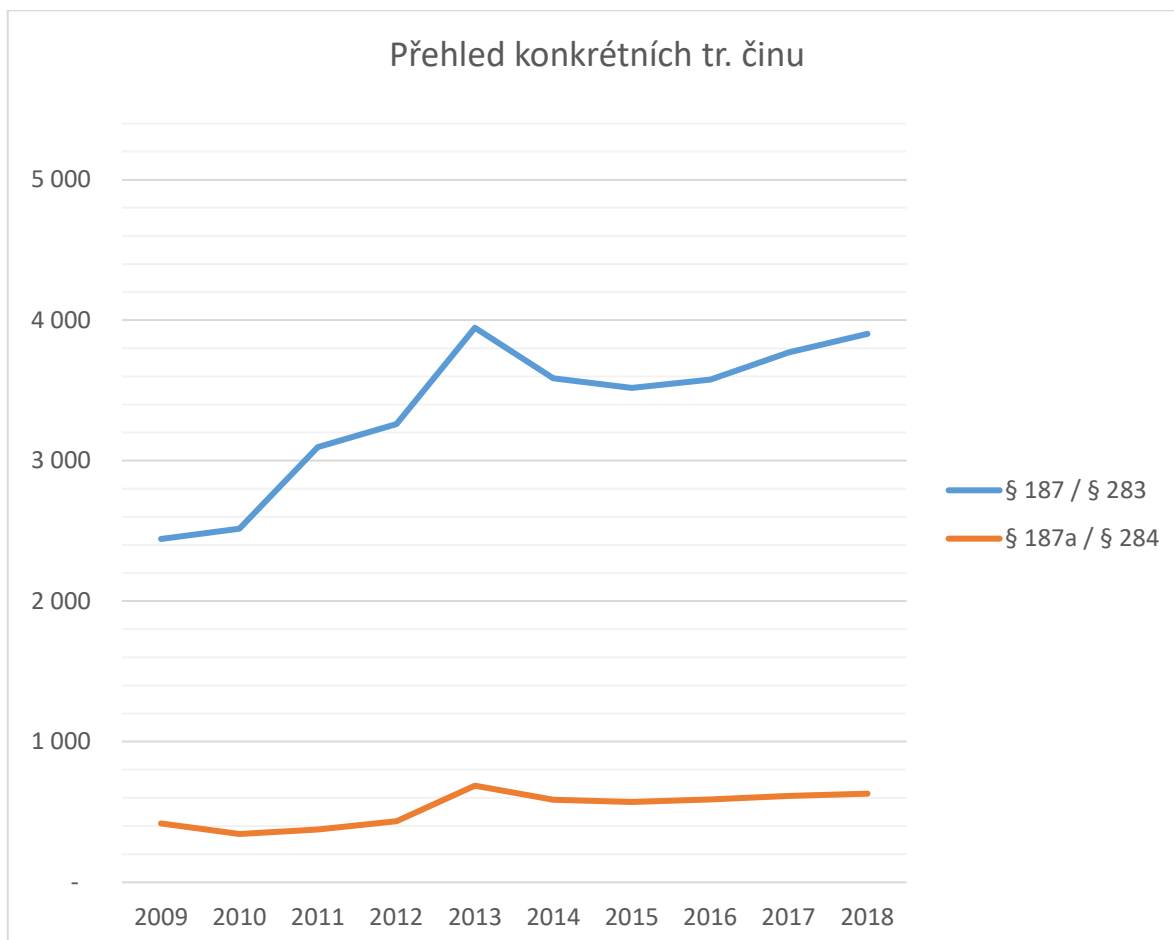
Obrázek 8 – počet zaměstnanců PČR a Celní správy, [zdroj: PČR]

Za námi sledované období je patrné, že policejní orgán zaznamenal nejprve mírný nárůst mezi roky 2009 a 2010, kdy k 1. 1. 2009 činil tento počet 42 441 policistů, který postupně vzrostl na doposud nejvyšší počet 43 272 zaznamenaný k 1. 1. 2010. Posléze docházelo k postupnému propadu mezi odejitými a nově přijatými policisty na historické minimum, které činilo dne 1. 1. 2013 počet 38 363

policistů. Další roky docházelo k pozvolnému nárůstu, které k 1. 1. 2019 činilo 40 401 policistů. Z uvedeného tedy vyplývá, že policejní orgán se dlouhodobě snaží i vlivem zvyšující se drogové kriminality zvýšit počet svých zaměstnanců pro potírání tohoto zločinu.

Celní správa ČR přesně naopak proti policejnímu orgánu za sledované období neustále snižuje počet svých zaměstnanců. Historické maximum bylo ve sledovaném období dosaženo hned k 1. 1. 2009, kdy tento stav činil 6 194 zaměstnanců. Posléze se tyto stavy každoročně postupně snižují, přičemž k 1. 1. 2019 činí tento stav již jen 5 499 pracovníků Celní správy ČR.

5.2 Analýza drogových trestných činů se stoupající tendencí

Obrázek 9 – přehled konkrétních trestných činů, [zdroj: PČR]

Z tabulky 2 byl zpracován obrázek 9 na kterém je zobrazený průběh vývoje drogové kriminality trestných činů s nejvíce stoupající tendencí. Jedná se konkrétně o trestný čin Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy (od 1. 1. 2010 § 283 trestního zákoníku, dříve § 187 trestního zákona). Tento trestný čin je ze všech trestných činů, které souvisí s drogovou kriminalitou nejvíce zastoupený a taktéž má největší nárůst ve sledovaném období, kdy v roce 2009 bylo spácháno celkem 2 443 těchto trestných činů a v roce 2018 již bylo spácháno 3 902. Druhý nejvíce stoupající trestný čin je Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedy

(od 1. 1. 2010 § 284, dříve § 187a trestního zákona). Ve sledovaném období v roce 2009 bylo spácháno celkem 419 těchto trestných činů a v roce 2018 jich bylo spácháno již 631.

5.3 SWOT analýza současné protidrogové politiky

Tabulka 10 – SWOT analýza, [zdroj: vlastní]

SILNÉ STRÁNKY (S)	SLABÉ STRÁNKY (W)
<ul style="list-style-type: none"> ➤ systém, strategie a koncepce, které fungují v celé ČR ➤ kvalitní vzdělávací programy k přecházení drogové závislosti a informovanosti ➤ systém pravidelného setkávání koordinátorů a metodiků k výměně zkušeností ➤ Prevence kriminality ➤ stabilní systém financování programu primární prevence ➤ existence grantových programů ➤ programy harm reduction (HR) jsou standardní součástí protidrogové politiky celé ČR ➤ poskytovatelé služeb HR jsou na vysoké odborné úrovni ➤ služby HR jsou stabilní a funkční ➤ optimální nastavení terénních programů a informovanost HR o nich mezi uživateli ➤ současní poskytovatelé HR reagují na potřeby, které vznikají v terénu a zavádí nové řešení ➤ programy léčby a resocializace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ absence zaměření specifické primární prevence na některé cílové skupiny ➤ porušení zákona ve věci podávání OPL nezletilým osobám ➤ nízká dostupnost grantových programů pro školy ➤ nízké vzdělávání školních metodiků drogové prevence ➤ nespolupráce problémových rodin ➤ nedostatek dětských psychiatrů ➤ nedostatek školních psychologů, sociálních a speciálních pedagogů ➤ nedostatek kvalifikovaných asistentů pedagoga, osobních asistentů na školách a vyjasnění jejich kompetencí ➤ finanční nejistota a nemožnost plánování rozvoje ➤ nedostatek financí na pokrytí služeb ➤ nedostatek informací o drogové

<p>jsou součástí systému protidrogových služeb a jsou dostupné všem jejím uživatelům</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ mnoho léčebných zařízení a ambulantních poraden i programy pracovní rehabilitace a doléčovací program ➤ dostupnost informací o léčebných službách ➤ financování je vícezdrojové ➤ existence Komise sociální pro oblast protidrogové politiky ➤ vznik Pracovní skupiny protidrogové politiky 	<p>scéně na úrovni obcí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ negativní postoj veřejnosti k programům HR ➤ jsou místa, kde chybí kontaktní centra ➤ nedostatečná kapacita následné péče v pobytové formě ➤ nedostatečná kapacita dostupných služeb pro závislé ➤ nedostatek financí na léčebné programy ➤ nedostatečná dostupnost doléčovacích služeb ➤ nedostatek finančních prostředků nedostatečná informovanost odborníků v oblasti protidrogové politiky jako jsou lékaři, složky IZS nebo pedagogové
--	--

Tabulka 10 – SWOT analýza, [zdroj: vlastní]

PŘÍLEŽITOSTI (O)	HROZBY (T)
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zlepšení spolupráce všech subjektů v oblasti primární prevence ➤ zlepšení informovanosti veřejnosti o návykových látkách a jejich rizicích ➤ rozšíření vzdělávání školních metodiků, kteří přicházejí do styku s drogovou problematikou ➤ zvýšení právního povědomí mezi lidmi ➤ rozšíření financování a služby v oblasti selektivní a indikované primární prevence ➤ efektivnější komunikace poskytovatelů služeb ➤ zvýšení informovanosti veřejnosti o opatřeních v oblasti HR ➤ úzká spolupráce s krajským protidrogovým koordinátorem ➤ vyšší stabilita financování služeb v rámci přechodu na jednotlivé kraje ➤ rozšíření cílových skupin 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nedostatek finančních prostředků na financování programů primární prevence v dalších letech a na pokrytí celého území ➤ negativní vliv médií ➤ vysoká společenská tolerance a dostupnost drog ➤ časová a pracovní přetíženost metodiků prevence na školách, nízké mzdové ohodnocení ➤ snížení objemu financí na služby HR a s tím spojené rušení či omezení stávajících služeb ➤ nezájem obcí o programy HR ➤ zhoršující se komunikace mezi poskytovateli služeb a úřady ➤ podceňování potřebnosti protidrogových služeb ➤ nezajištěné financování pro nové cílové skupiny, jako jsou například uživatelé THC ➤ narůstající fluktuace pracovníků v drogových službách ➤ nízký zájem odborníků o problematiku závislostí

<p>o uživatele THC</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ možnost získávání finančních prostředků z fondů EU ➤ rozšíření sítě služeb pro klienty z oblasti legálních závislostí ➤ rozšíření sociálního bydlení a chráněných pracovních míst pro léčené klienty ➤ podpora klientů v zařazení do pracovního procesu ➤ podpora vzdělávání nových pracovníků v oblasti léčby závislostí ➤ rozšíření kvalitní a dostupné ambulantní psychiatrické péče ➤ podpora cílové skupiny matky s dětmi ➤ využití možnosti čerpání financí z fondů EU ➤ síťování prevence protidrogové kriminality ➤ vzdělávání jednotlivých skupin odborníků 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ snižování objemu financí na programy léčby a resocializace ➤ trvalá nezaměstnanost klientů s nechtív zapojit se do pracovního procesu z důvodu většinou vysokého zadlužení ➤ ztráta některého ze zdrojů financování protidrogových služeb ➤ administrativní průtahy při rozdělování dotací a podpor ➤ narůstající náklady na služby a omezené množství finančních prostředků ➤ omezení spolupráce v protidrogové oblasti mezi aktéry protidrogové politiky ➤ nedostatek financí na koordinaci a vzdělávání
--	--

5.4 Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza č. 1: „*předpokládáme, že v námi sledovaném období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019 dojde k celkovému snížení drogové kriminality páchané na území České republiky nejméně o 10 %*“.

S touto hypotézou souvisí tabulka 2, v níž jsou uvedené jednotlivé trestné činy z drogové kriminality za sledované období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019.

V analýze provedené na základě námi upravených statistických dat, která jsou k dispozici na veřejně dostupných stránkách PČR jsme zjišťovali, zda za námi sledované období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019 došlo k celkovému snížení drogové kriminality páchané na území České republiky nejméně o 10 %.

Za celé námi sledované období je patrné, že celková drogová kriminalita na celém území ČR postupně roste, přičemž nejvíce vzrostly trestné činy Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy. Další kolísavý nárůst zaznamenal i trestný čin Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu a trestný čin Výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem, který taktéž kolísavě roste. Pouze trestný čin Nedovolené pěstování rostlin obsahující omamnou nebo psychotropní látku zaznamenal po roce 2014 postupný pokles, trestný čin Výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu kolísavě rostl i stoupal a trestný čin Šíření toxikomanie zaznamenal pokles až od roku 2014.

Na základě námi provedené analýzy lze konstatovat, že hypotéza č. 1 byla vyvrácena.

Hypotéza č. 2: „*předpokládáme, že v námi sledovaném období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019 dojde k celkovému počtu snížení pachatelů drogové kriminality páchané na území České republiky nejméně o 10 %*“.

S touto hypotézou souvisí obrázek 1 a taktéž tabulka 11, kde je uvedený celkový počet známých i neznámých pachatelů drogové kriminality za sledované období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019.

V analýze provedené na základě námi upravených statistických dat, která jsou k dispozici na veřejně dostupných stránkách PČR jsme zjišťovali, zda za námi sledované období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019 došlo k celkovému snížení pachatelů drogové kriminality páchané na území České republiky nejméně o 10 %.

Za námi sledované období je patrné, že celkový počet známých pachatelů každoročně přibývá a za sledované období vzrostl téměř dvojnásobně z 2432 osob za rok 2009, kdy z celkového počtu bylo pouze 92 neznámých až na 4772 v roce 2018, kdy bylo těch neznámých již 1 137.

Na základě námi provedené analýzy lze konstatovat, že hypotéza č. 2 byla vyvrácena.

Hypotéza č. 3: „*předpokládáme, že v námi sledovaném období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019 dojde k navýšení počtu realizovaných trestných činů drogové kriminality páchaných na území České republiky nejméně o 20 %*“.

S touto hypotézou souvisí obrázek 6, ve kterém je uvedený celkový počet trestných činů a realizací drogové kriminality za sledované období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019.

V analýze provedené na základě námi upravených statistických dat, která jsou k dispozici na veřejně dostupných stránkách PČR jsme zjišťovali, zda za námi sledované období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019 došlo k celkovému navýšení počtu realizovaných trestných činů drogové kriminality páchaných na území České republiky nejméně 20 %.

Za námi sledované období je patrné, že v roce 2009 bylo provedeno celkem 1 961 realizovaných trestných činů drogové kriminality a v roce 2018 tento počet činil již 4 100 realizovaných trestných činů. Z uvedeného tedy vyplývá, že navýšení počtu realizovaných trestných činů drogové kriminality vzrostl o více než 109 %.

Na základě námi provedené analýzy lze konstatovat, že hypotéza č. 3 byla potvrzena.

Hypotéza č. 4: „*předpokládáme, že v námi sledovaném období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019 dojde ke zvýšení hodnot zajištěného majetku a OPL pachatelů drogové kriminality na území České republiky nejméně o 20 %*“.

S touto hypotézou souvisí tabulka 6, ve které je uvedené celkové množství zajištěného majetku a OPL za sledované období od 1. 1. 2012 do 1. 1. 2019.

V analýze provedené na základě námi upravených statistických dat, která jsou k dispozici na veřejně dostupných stránkách PČR jsme zjišťovali, zda za námi sledované období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019 došlo k celkovému zvýšení zajištěného majetku a OPL pachatelů drogové kriminality na území České republiky nejméně o 20 %.

Za námi sledované období je patrné, že PČR tyto statistické údaje začala sledovat a měřit až od roku 2012 do současnosti. Z tohoto sledovaného období je ale patrné, že hodnota těchto zajištěných věcí pachatelů drogové kriminality v roce 2012 byla stanovena na částku 200 000 000 Kč a v roce 2019 činila již 240 000 000 Kč. Z uvedeného jasně vyplývá, že tato částka zcela zřejmě překročuje navýšení o více než 20 %.

Na základě námi provedené analýzy lze konstatovat, že hypotéza č. 4 byla potvrzena.

6 DISKUZE

Tato kapitola diplomové práce je věnována komparaci námi zjištěných statistických údajů ve vzájemné souvislosti s výsledky jiných prací, odbornou literaturou, zákony a dalšími normami, které se vztahují k páčání drogové kriminalitě, taktěž k osobě pachateli a jejím obětím. Další problematikou, kterou se budeme zabývat je analýza drogové kriminality ve vztahu k bezpečnosti obyvatel ČR. Diskuse, ale i polemika této diplomové práce se bude věnovat zvoleným hypotézám a taktěž rozborům námi zvolených a provedených analýz.

Hlavní část výzkumu této diplomové práce je tvořena kvantitativním výzkumem z dostupných statistických údajů, která je rozdělena do samostatné podkapitoly, ve které jsme představili výsledky námi provedené analýzy.

První samostatná kapitola v části „výsledky“ se věnuje drogové kriminalitě s nejvíce stoupající tendencí, přičemž pro tuto analýzu jsme využili souhrnně ujednocená statistická data za jednotlivé roky 2009 až 2018, které veřejně PČR uvádí každoročně na svých internetových stránkách. Jednotlivé data jsou uceleně uvedené v tabulkách číslo 2 – 9 a obrázcích 1 - 9 v této části a tabulkách 11 – 15, které jsou uvedené v příloze diplomové práce.

Druhá samostatná kapitola v části „výsledky“ se věnuje zpracováním SWOT analýzy současné protidrogové politiky včetně tendence dalšího vývoje, která je uvedena v tabulce 1 a 10.

Cílem zpracovaných analýz bylo potvrzení či vyvrácení námi určených hypotéz. V této diplomové práci byly stanoveny celkem 4 hypotézy, které byly následně na základě výsledků analýz získaných ze statistických údajů vzájemně vyhodnoceny, rozebrány a obhájeny.

Hypotéza č. 1: „*předpokládáme, že v námi sledovaném období od 01. 01. 2009 do 01. 01. 2019 došlo k celkovému snížení drogové kriminality páchané na území České republiky nejméně o 10 %*“ **byla vyvrácena**, a to na základě získaných výsledků z provedené analýzy vývoje drogové kriminality na území ČR, pro níž byly použity námi zpracovaná data z výročních zpráv drogové kriminality za jednotlivé roky 2009 až 2018, které jsou veřejně dostupné na internetových stránkách PČR. V analýze jsme zjišťovali, zda ve sledovaném období od 01. 01. 2009 do 01. 01. 2019 došlo ke snížení celkového počtu trestných činů drogové kriminality nejméně o 10 %.

Po celé námi sledované období má počet všech zjištěných trestných činů drogové kriminality na území ČR mezi lety 2009 až 2019 místy vzestupnou i sestupnou tendenci.

Celkového maxima trestných činů drogové kriminality za námi sledované období bylo dosaženo v roce 2013, kdy bylo zjištěno celkem 5 060 trestných činů drogové kriminality a celkového minima bylo dosaženo v roce 2009, a to 3 069 zjištěných trestných činů.

V období 2009 až 2013 dochází k značnému vzestupu trestných činů až do vrcholu v roce 2013. Naproti tomu v roce 2014 dochází k mírnému poklesu trestných činů drogové kriminality. Od roku 2015 opět můžeme zaznamenat mírnou rostoucí tendenci trestných činů, která je ale nižší než v předchozích letech a je viditelná až do roku 2018. Tedy za námi zvolené období můžeme říct, že trestná činnost drogové kriminality se radikálně zvýšila, a to o více jak o 50 %, kdy z původních 3 069 trestných činů v roce 2009 počet vystoupal na 4 799 trestných činů v roce 2018. Námi stanovená hypotéza tedy byla vyvrácena.

V této části diskuse se budeme věnovat jednotlivým trestným činům drogové kriminality a jejich výši ze získaných statistických dat. Mezi nejčastěji páchané trestné činy v období od roku 2009 až do 2018 můžeme jednoznačně zařadit trestné činy Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, spáchané na základě porušení (od 01. 01. 2010 § 283 trestního zákoníku, dříve § 187 trestního zákona). Tento trestný čin činí vždy přes 70 % ze všech zjištěných trestných činů drogové kriminality (DTČ) na území České republiky. Celkové maximum tohoto trestného činu za námi sledované období bylo dosaženo v roce 2018, kdy dosahoval 81,3 % ze všech zmíněných DTČ a celkové minimum v roce 2013, kdy dosahoval 78 % ze všech DTČ. Mezi roky 2009 a 2018 můžeme sledovat kolísavou tendenci, z nichž jako nejvýraznější můžeme uvést období od roku 2012 do roku 2013, ve kterém došlo k poklesu trestného činu Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy o 2,1 % ze všech DTČ a tudíž představoval 78 % ze všech DTČ. V období od roku 2017 do roku 2018, kdy došlo naopak k navýšení těchto trestných činů o 2,6 %, tedy na 3 902 trestný čin Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy představoval již 81,3 % ze všech DTČ.

Dále ve zkoumaném období od 01. 01. 2009 do 01. 01. 2019 dochází celkově k nepatrnému snížení trestných činů Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu (od 01. 01. 2010 § 284 trestního zákoníku, dříve 187a trestního zákona), kdy celkového maxima procent ze všech DTČ bylo dosaženo v roce 2009 a to konkrétně 13,7 % z celkových zjištěných trestných činů drogové kriminality a celkového minima naopak v roce 2011, kdy Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu představovalo 9,8 % ze všech zjištěných DTČ. Můžeme tedy říct, že je viditelný nepatrný pokles trestného činu Přechovávání omamné a psychotropní látky v námi sledovaném období, a to z původních 13,7 % ze všech DTČ v roce 2009 na 13,1 % v roce 2018.

Také u trestného činu Nedovolené pěstování rostlin obsahující omamnou nebo psychotropní látku (§ 285 trestního zákoníku, který je trestný s novelizací trestního zákoníku až od 1. 1. 2010) můžeme pozorovat kolísavý zvyšující se i snižující se průběh v námi sledovaném období od roku 2009 do roku 2019, přičemž celkového maxima procent ze všech DTČ bylo dosaženo v roce 2014 a to konkrétně 4,9 % a nejnižší hodnoty 2,1 % ze všech DTČ v roce 2018.

U trestného činů Výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu (od 1. 1. 2010 § 286 trestního zákoníku, dříve § 188 trestního zákona) můžeme zaznamenat kolísavou tendenci, kdy celkového maxima procent ze všech DTČ bylo dosaženo v roce 2010 což představovalo 4,7 % a nejnižší hodnoty v roce 2018 což představovalo 2,1 %. Můžeme tedy říct, že v námi sledovaném období došlo k výraznějšímu poklesu tohoto trestného činu.

Také u trestného činu Šíření toxikomanie (od 1. 1. 2010 § 287 trestního zákoníku, dříve § 188a trestního zákona) můžeme zaznamenat postupný kolísavý pokles u kterého je patrné snížení hodnot od začátku celkového sledovaného období, a to nejvíce v období roku 2015 a 2016, kdy počet těchto trestných činů klesl na 0,3 % ze všech evidovaných DTČ. Celkového maxima dosáhl roku 2014, kdy v námi zkoumaném období tvořilo Šíření toxikomanie 1 % všech zjištěných trestných činů drogové kriminality.

Poslední zkoumaný trestný čin Výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem (§ 288, který se stal trestný až s novelizací trestního zákoníku dne 1. 1. 2010) má tendenci se nepatrně měnit. Také ale můžeme vidět, že hodnoty z období od roku 2009 až do roku 2019 zůstávají přibližně neměnné.

Drogy jsou stále rozšířenější a snadněji dostupnějším artiklem, než tomu bylo v předchozích letech. Také se stávají větším trendem například u skupiny mladistvých. Vzrůstá jejich množství na území České republiky, a to nejen

ve velkých městech, ale také v menších či vesnicích, kde mohou být hůře odhalovány. Také se zvyšujícím množstvím návykových a psychotropních látek můžeme pozorovat spojenou drogovou kriminalitu, která v souvislosti právě s drogami roste. Dalším nedostatkem je zajištění školské prevence v oblasti závislostí a chybějící služby zabývající se drogovou závislostí. Jako příklad lze uvést chybějící adiktologické služby, jež mohou být jedním z důvodů nárůstu vyšší spotřeby drog a tím související zvýšené drogové kriminalitě [40].

Hypotéza č. 2: „předpokládáme, že v námi sledovaném období od 01. 01. 2009 do 01. 01. 2019 došlo k celkovému snížení pachatelů drogové kriminality páchané na území České republiky nejméně o 10 %“ **byla vyvrácena**, a to na základě získaných výsledků z provedené analýzy vývoje drogové kriminality na území ČR, pro níž byla použity námi zpracovaná data z výročních zpráv drogové kriminality za jednotlivé roky 2009 až 2018, které jsou veřejně dostupné na internetových stránkách PČR. V analýze jsme zjišťovali, zda ve sledovaném období od 01. 01. 2009 do 01. 01. 2019 došlo ke snížení celkového počtu pachatelů drogové kriminality nejméně o 10 %.

Po celé námi sledované období počet pachatelů trestných činů drogové kriminality na území ČR má mezi lety 2009 až 2018 především stoupající tendenci vyjma období od roku 2014 do roku 2015, kdy došlo k mírnému poklesu počtu pachatelů trestných činů drogové kriminality.

Celkového maxima počtu pachatelů za námi sledované období bylo dosaženo v roce 2018 ve kterém bylo zjištěno celkem 4 772 pachatelů drogové kriminality, z toho 3 635 identifikovaných a 1 137 neidentifikovaných pachatelů. Celkového minima počtu pachatelů bylo dosaženo v roce 2009, a to 2 432 pachatelů ze kterých

bylo 2 340 identifikovaných a 92 neidentifikovaných pachatelů všech zjištěných trestných činů drogové kriminality.

V období 2009 až 2014 dochází k značnému vzestupu do jeho vrcholu v roce 2014 v počtu pachatelů trestných činů drogové kriminality. Možná příčina vyššího počtu pachatelů drogové kriminality může být podmíněna tehdy udělenou amnestií prezidentem ČR ke dne 1. 1. 2013 a následné zastavení stíhání osob a prominutí trestů [41].

Naproti tomu za období v roce 2014 a 2015 dochází k jedinému mírnému poklesu pachatelů trestných činů drogové kriminality, konkrétně v roce 2015 o 127 pachatelů oproti roku 2014. Od roku 2016 až do roku 2018 opět můžeme zaznamenat mírnou rostoucí tendenci.

Také u počtu neidentifikovaných pachatelů můžeme zaznamenat značný nárůst, kdy celkového maxima neidentifikovaných neboli neznámých pachatelů bylo dosaženo v roce 2018 a to 1 137 a minima v roce 2009, kdy bylo celkem za tento rok pouze 92 neidentifikovaných pachatelů drogové kriminality. V období od roku 2011 až do roku 2018 je viditelný nárůst neidentifikovaných pachatelů, který v tomto období vzrostl více než desetinásobně. Z tohoto vyplývá, že došlo i k poklesu objasněnosti trestných činů.

Pomalejší průběh nárůstu můžeme zaznamenat u identifikovaných (známých) pachatelů trestných činů drogové kriminality. Celkového maxima identifikovaných pachatelů drogové kriminality bylo dosaženo v roce 2014 ve kterém bylo zjištěno 3 930 pachatelů a minima v roce 2009 ve kterém jich bylo zjištěno 2 340. V období od roku 2009 až do roku 2014 můžeme zaznamenat nárůst pachatelů a mezi lety 2015 a 2016 můžeme pozorovat nižší úbytek pachatelů. Následně od roku 2017 do roku 2018 je vidět nepatrný úbytek pachatelů trestných činů drogové kriminality.

Tedy za námi zvolené období můžeme říct, že počet pachatelů trestné činnosti drogové kriminality se rapidně zvýšil, a to o více jak o 90 % z původních 2 399 pachatelů trestné činnosti drogové kriminality v roce 2009 na 4 772 pachatelů v roce 2018. Námi stanovená hypotéza o snížení počtu pachatelů trestných činů drogové kriminality nejméně o 10 % tedy byla vyvrácena.

Hypotéza č. 3: „*předpokládáme, že v námi sledovaném období od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2019 dojde k navýšení počtu realizovaných trestných činů drogové kriminality páchaných na území České republiky nejméně o 20 %*“ **byla potvrzena**, a to na základě získaných výsledků z provedené analýzy vývoje drogové kriminality na území ČR, pro níž byla použity námi zpracovaná data z výročních zpráv drogové kriminality za jednotlivé roky 2009 až 2018, které jsou veřejně dostupné na internetových stránkách PČR. V analýze jsme zjišťovali, zda ve sledovaném období od 01. 01. 2009 do 01. 01. 2019 došlo k celkovému navýšení počtu realizovaných trestných činů drogové kriminality páchaných na území České republiky nejméně 20 %.

Po celé námi sledované období počet realizovaných trestných činů na území ČR má mezi lety 2009 až 2018 kolísavě rostoucí tendenci. Za námi sledované období je patrné, že v roce 2009 bylo provedeno celkem 1 961 realizovaných trestných činů drogové kriminality a v roce 2018 tento počet činil již 4 100 realizovaných trestných činů. Z uvedeného tedy vyplývá, že navýšení počtu realizovaných trestných činů drogové kriminality vzrostl o více než 109 %.

V roce 2009 bylo na území ČR realizováno celkem 1961 trestních spisů drogové kriminality, které jsou nejvíce zastoupeny územím hlavního města Prahy, kde bylo realizováno celkem 246 spisů, jako další je tento rok Středočeský kraj s počtem 214 spisů a jako poslední je tento rok složka NPC s počtem 39 spisů.

V roce 2010 bylo na území ČR realizováno celkem 2 049 trestních spisů drogové kriminality celkem, které jsou pro tento rok na prvním zastoupeny Středočeským krajem s počtem 294 spisů a jako další je území hlavního města Prahy s počtem 272 spisů. Na posledním místě jsou tento rok uvedeny ostatní složky s počtem 5 spisů, které výroční zpráva NPC nijak blíže nedefinuje.

V roce 2011 bylo na území ČR realizováno celkem 2 267 trestních spisů drogové kriminality, které jsou nejvíce zastoupeny opět Středočeským krajem s počtem 318 spisů, jako další je opětovně území hlavního města Prahy s počtem 260 spisů a jako poslední pro tento rok jsou opětovně uvedeny ostatní složky s počtem 15 spisů.

V roce 2012 bylo na území ČR realizováno celkem 2 463 trestních spisů drogové kriminality, které jsou zastoupeny ve stejném pořadí jako předešlý rok, když Středočeský kraj provedl celkem 325 realizací, jako další je opětovně území hlavního města Prahy s počtem 296 realizací a jako poslední pro tento rok jsou opětovně uvedeny ostatní složky s počtem 17 realizací.

V roce 2013 bylo na území ČR realizováno celkem 3 421 trestních spisů drogové kriminality, které jsou pro tento rok nejvíce zastoupeny územím hlavního města Prahy s počtem 423 spisů, jako další je Středočeský kraj s počtem 370 realizací a jako poslední je pro tento rok NPC s počtem 33 spisů.

V roce 2014 bylo na území ČR realizováno celkem 3 587 trestních spisů drogové kriminality, které jsou pro tento rok nejvíce zastoupeny Celní správa působící na území hlavního města Prahy s počtem 427 spisů, jako další je území hlavního města Prahy s počtem 423 realizací a jako poslední pro tento rok jsou ostatní složky s počtem 6 spisů.

V roce 2015 bylo na území ČR realizováno celkem 3 561 trestních spisů drogové kriminality, které jsou pro tento rok nejvíce zastoupeny opětovně Celní správou

působící na území hlavního města Prahy s počtem 480 spisů, jako další je Ústecký kraj s počtem 413 spisů a jako poslední je pro tento rok NPC s počtem 46 spisů.

V roce 2016 bylo na území ČR realizováno celkem 3 034 trestních spisů drogové kriminality, které jsou pro tento rok nejvíce zastoupeny územím hlavního města Prahy, kde bylo realizováno celkem 435 spisů, jako další je Moravskoslezský kraj s počtem 404 realizací a jako poslední je pro tento rok je Celní správa působící na území hlavního města Prahy s počtem 5 spisů.

V roce 2017 bylo na území ČR realizováno celkem 3 899 trestních spisů drogové kriminality, které jsou pro tento rok nejvíce zastoupeny Celní správou působící na území hlavního města Prahy s počtem 811 spisů, jako další je opětovně jako předchozí rok území hlavního města Prahy s počtem 423 realizací a jako poslední pro tento rok je NPC s počtem 37 spisů.

V roce 2018 bylo na území ČR realizováno celkem 4 100 trestních spisů drogové kriminality, které jsou opětovně pro tento rok nejvíce zastoupeny Celní správou působící na území hlavního města Prahy s počtem 963 spisů, jako další je území hlavního města Prahy s počtem 457 realizací a jako poslední je jako přechozí rok NPC s počtem 37 spisů.

Shrnutím těchto zjištění, je patrné, že nejvíce realizací je vedeno po celém námi sledovaném období Celní správou, která má nejvíce rostoucí kolísavou tendenci, když v roce 2009 provedla 158 realizací trestních spisů, přičemž v roce 2018 již uskutečnila již 1 209 z čehož bylo 963 provedeno Celní správou působící na území města Prahy. Na druhé pozici jsou provedené realizace trestných činů na území hlavního města Prahy policejním orgánem. I zde je patrný kolísavý nárůst, neboť jejich počet vzrostl z 246 trestních spisů za rok 2009 na počet 457 za rok 2018. Na třetím pozici jsou provedené realizace ve Středočeském kraji, které taktéž zaznamenali kolísavý nárůst, neboť jejich počet vzrostl z 214 trestních spisů za rok

2009 na počet 319 za rok 2018. Dlouhodobě nejnižší páchaná drogová kriminalita je ve Zlínském kraji jejichž hodnoty mají jen pozvolný nárůst, neboť v roce 2009 bylo v tomto kraji vedeno 41 spisů a roce 2018 celkem 94 spisů.

Provedenou analýzou je tak zřejmě, že páchaná drogová kriminalita na území České republiky neustále stoupá, je koncentrovaná v blízkosti velkých aglomerací, jako je hlavní město Praha, přičemž i například autor Karel Nešpor ve své knize *„Návykové chování a závislost“* a také autor Miroslav Scheinost ve své knize *„Kriminalita očima kriminologů“*, uvádějí, že vztah mezi užíváním drog a kriminalitou sice není jednoznačně prokázán a tím spojen, nicméně je všeobecně známo, že vztah mezi nimi je velmi úzce spjat. Zneužívání drog s sebou přináší nejen závažné zdravotní a ekonomické problémy, ale je úzce spojeno s rostoucí kriminalitou. Drogy a z nich vzešlá závislost působí jaká kriminogenní faktor, neboť jejich uživatelé si drogy, které užívají často opatřují z prostředků pocházejících z celé řady nelegálních činností. Mezi nejčastější páchanou kriminalitu lze řadit majetkovou, mravnostní, ale i násilnou trestnou činnost [7] [42].

Autorka Michaela Štefunková jako autorka odborného časopisu *„Drogy a kriminalita - jaký je mezi nimi vztah?“* uvádí, že je užíváno několik modelů, které se ve spojení s drogami snaží alespoň částečně snaží upravit vztah mezi užíváním drog a kriminalitou s nimi spojenou. Jeden takový je čtyřstupňový model Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogové závislosti. Tento rozděluje tuto kriminalitu na *„psychofarmakologicky podmíněnou činnost“*, kde se pachatel dopouští agrese a násilných trestných činů, *„ekonomicky motivovanou činnost“*, kde se pachatelé dopouští majetkové trestné činnosti, neboť užívání drog s sebou přináší jisté finanční nároky, *„systémové trestné činnosti“* spojenou s násilnými trestnými činy ve spojení s fungováním trhu s nelegálními

látkami a „trestné činy porušování drogových zákonů“, které jsou spojené s jednotlivými konkrétními trestnými činy a jejich porušováním [43].

Hypotéza č. 4: „předpokládáme, že v námi sledovaném období od 01. 01. 2009 do 01. 01. 2019 došlo k zvýšení hodnot zajištěného majetku a OPL pachatelů drogové kriminality páchané na území České republiky nejméně o 20 %“ **byla potvrzena**, a to na základě získaných výsledků z provedené analýzy vývoje drogové kriminality na území ČR, pro níž byla použita námi zpracovaná data z výročních zpráv drogové kriminality za jednotlivé roky 2009 až 2018, které jsou veřejně dostupné na internetových stránkách PČR. V analýze jsme zjišťovali, zda ve sledovaném období od 01. 01. 2009 do 01. 01. 2019 došlo ke zvýšení hodnot zajištěného majetku a OPL pachatelů drogové kriminality nejméně o 20 %.

Po celé námi sledované období hodnota zajištěného majetku, finančních prostředků a OPL pachatelů drogové kriminalit, na území ČR má mezi lety 2009 až 2018 má spíše kolísavou tendenci vyjma roku 2014, kdy došlo oproti předchozímu roku k více jak trojnásobnému zvýšení hodnoty zajištěného majetku pachatelů trestných činů drogové kriminality, což může být následkem výskytu nových OPL na trhu drog. Dle výroční zprávy PČR za rok 2011 až 2012 je patrné že v roce 2012 se objevuje již 56 nových dostupných OPL [44].

V letech 2013 a 2014 se daří také organizovaným skupinám vietnamského původu ovládat produkci a distribuci omamných a psychotropních látek [45].

Celkového maxima hodnoty zajištěného majetku a finančních prostředků i OPL, za námi sledované období, bylo dosaženo v roce 2017 a to 625 443 065 Kč a celkového minima hodnot celkové částky v roce 2013 a to 91 006 700 Kč.

V námi sledovaném období od roku 2012 do roku 2013 došlo k výraznému a viditelnému snížení hodnoty částky zajištěného majetku a finančních prostředků i OPL a to z 240 301 661 v roce 2012 na zajištěnou hodnotu 91 006 700 Kč, tedy pokles o 149 294 961 Kč. V následujícím období od roku 2014 do roku 2017 dochází k viditelnému nárůstu hodnoty celkové částky zadržného majetku a finančních prostředků spojené s drogovou kriminalitou, a to z původních výše zmíněných 91 006 700 Kč na 625 443 064 Kč v roce 2017, což je více jak šestinásobně vysoká částka, než v roce 2013.

V následujícím období v roce 2015 a 2016 opět dochází ke zvýšení hodnoty částky zadržného majetku a finančních prostředků o 5 821 000. Poté v roce 2017 můžeme pozorovat opět pozvolný pokles z původní částky 92 330 000 Kč v roce 2016 na 72 657 000 Kč v roce 2017. V následujícím roku 2018 také zaznamenáváme mírný pokles hodnot zadržného majetku a finančních prostředků o 3 577 000 Kč, tedy na 69 080 000 Kč.

V námi sledovaném období také došlo k postupnému navýšení hodnoty částky zajištěných omamných a psychotropních látek, kdy maxima celkové částky bylo dosaženo v roce 2017 a to konkrétně 417 626 065 Kč za zajištěné OPL a minima v roce 2014 a to 46 180 920 Kč za celkově zajištěných OPL. V období mezi roky 2012 a 2013 můžeme sledovat více než dvojnásobný pokles částky zajištěných OPL a to o 82 565 300 Kč. Dále můžeme sledovat mezi roky 2014 a 2015 více jak pětinasobné zvýšení částky zajištěných OPL a následné pozvolné zvyšování až do roku 2017. Pokles můžeme zaznamenat až v roce 2018, kdy došlo ke snížení částky celkově zadržných OPL na 249 074 660 Kč.

Tedy za námi zvolené období můžeme říct, že celkový počet zajištěných majetkových hodnot, finančních prostředků a OPL pachatelů trestné činnosti drogové kriminality se zvýšil, a to o více jak o 30 % čímž námi stanovená hypotéza byla potvrzena.

Celkovým shrnutím lze říct, že drogová problematika je velice komplexní. Po hlubším náhledu do této problematiky vidím já osobně velký problém v sekundární drogové kriminalitě, kterou se sice za posledních několik let policejní orgán snaží zkoumat a uvádět více zajímavých dat a skutečností s tímto spojených ve svých veřejně dostupných výročních zprávách. I přes tento fakt je toto jen velice okrajové a na proniknutí do hlubších podstat složitosti drogové závislosti a s ním spojenou drogovou kriminalitu je třeba více zkoumat tyto vzájemné interakce. Vlivem celé řady překážek jako je obtížnější zjištění látky OPL v těle pachatele, zůstává velké procento těchto skutečností nezjištěno a tím jsou tyto výsledky notně zkresleny.

Z námi provedené SWOT analýzy je zřejmé, že současná protidrogová politiky se potýká hned s celou řadou rizik. Jeden z nich je nedostatek finančních prostředků na financování primární prevence, která se snaží minimalizovat vznik nově drogově závislých osob. Aby dnešní mládež pochopila tuto problematiku dříve, než bude pozdě je třeba mít dostatek vyškolených profesionálů již na základních školách, kteří budou umět včas zjistit a analyzovat vzniklý problém, který začnou řešit již v jeho zárodku, nebo mu budou schopní předejít. Takových specialistů není dostatek, jsou vysoce zatížení a jejich finanční ohodnocení nedosahuje adekvátní motivace což vede k jejich fluktuaci. Další negativní faktor je obecně vysoká tolerance ve společnosti k tzv. měkkým drogám, jako je mezi mládeží užívaná „marihuana“. Podle celé řady mladých, ale i starších osob tato droga není vůbec drogou a obecně se tím posouvá jejich práh k posunutí jejich laňky k drogám tvrdým jako je na českém trhu hojně zastoupená droga „pervitin“. Další velmi dominantní negativní faktor je negativní vliv medií k této problematice, popřípadě bagatelizování jistých problému, které s sebou mohou nést, byť částečně problematiku drogové závislosti. Další nutnost je např. financování tzv. Harm Reduction“, které vedou k minimalizaci poškození zdraví

těch, kteří s užíváním drog nepřestali a obecně veškerých protidrogových služeb. Často viditelným jevem je u drogově závislých nechuť k navrácení se do běžného života a zapojení do pracovního procesu. Jako další z problému jsou celkové průtahy v systému při rozdělování dotací zabývající se protidrogovou politikou a také stále zvyšující se náklady na veškeré tyto poskytované služby načež chybí potřebné finanční zdroje pro nové cílové skupiny jako jsou uživatelé měkkých drog. Pakliže má protidrogová politika fungovat správně a pružně je třeba se vyvarovat těmto všem nebezpečným faktorům. ČR na tyto aspekty do jisté míry myslí a na danou tematiku je nyní zpracována Úřadem vlády ČR, Odborem protidrogové politiky „strategický plán pro rok 2019-2027“, který byl schválený Vládou ČR pod usnesením číslo 329 ze dne 13. května 2019.

Tento plán má jiný směr, než plány předchozí (pro léta 2010 až 2018). Současná protidrogová politika by měla směřovat k minimalizaci negativních dopadů v oblasti veřejného zdraví, sociální situace a dalších odvětví. Oproti plánům předchozím, které byly spíše represivního charakteru, nový plán směřuje spíše k preventivním opatření [46].

7 ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo popsat a blíže přiblížit drogovou scénu na území České republiky od roku 1989 až po současnost a s ní úzce spojenou problematiku drogové kriminality. Pro diplomovou práci bylo sestaveno hned několik cílů.

Prvním cílem této práce bylo v teoretické části zvýšit povědomí o drogách, jejich účincích, drogové závislosti včetně jejího vzniku a fázích. Také přiblížit současnou drogovou situaci na našem území, popsat primární a sekundární drogovou kriminalitu, osobu pachatele i dopady páchané drogové kriminality na její oběti. K tomuto jsme využili maximální počet odborné literatury týkající se drogové problematiky což vedlo ke splnění prvního námi sestaveného cíle.

Druhým cílem bylo v praktické části analyzování vývoje drogové kriminality na území České republiky v období 01. 01. 2009 do 01. 01. 2019, přičemž na základě veřejně dostupných statistických údajů posléze zpracovat analýzu drogové kriminality s nejvíce stoupající tendencí. Tento cíl byl také splněn za použití veřejně dostupných webových zdrojů na internetových stránkách PČR a taktéž dalších odborných zdrojů.

Třetím cílem bylo v její praktické části použití SWOT analýzy, která nám umožnila definování silných a slabých stránek a také případná rizika a příležitosti současné drogové politiky včetně tendence dalšího vývoje. Díky odborným informacím z odborné literatury a dalších zdrojů byl tento cíl splněn.

Hlavním cílem této diplomové práce však bylo potvrzení či vyvrácení námi vytvořených hypotéz, které jsou zaměřeny na vývoj trestné činnosti drogové kriminality na území České republiky a následným dopadem na bezpečnost obyvatel. Pro tuto diplomovou práci byly vytvořeny celkem čtyři hypotézy, které byly následně na základě výsledků z provedených analýz potvrzeny či vyvráceny.

Čtvrtým a posledním cílem této diplomové práce bylo na základě informací z námi provedených analýz navrhnout systémová opatření, která povedou ke zlepšení současného stavu a mohou napomoci ke zvýšení bezpečnosti občanů České republiky, na jehož základě bylo navrženo několik doporučení.

Závěrem lze k současnému vývoji drogové kriminality na území České republiky uvést, že toto téma je velice aktuální, neboť jeho vývoj nasvědčuje ke stále rostoucí kriminalitě s ním spojenou a na nastalý problém je třeba reagovat neustále pružně, neboť vývoj této kriminality se stále zdokonaluje a je stále více sofistikovanější.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ADHD - Attention Deficit Hyperactivity Disorder

CS – Celní správa

ČR - Česká republika

ČSSR - Československá socialistická republika

DOB - 2,5-DimetOxy-4-Bromoamfetamine

DTČ – drogová trestná činnost

EMCDDA - European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction

HIV - Human Immunodeficiency Virus

HR – Harm reduction

LSD - Diethylamid kyseliny lysergové

MDMA - methylenedioxy-N-methylamfetamin

NPC – Národní protidrogová centrála

OPL – omamné a psychotropní látky

PČR – Policie České republiky

THC – tetrahydrocannabinol

SWOT – Strengh, Weakness, Opportunities

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. HARTL, Pavel. *Stručný psychologický slovník*. Praha: Portál, 2014.
ISBN 80-7178-803-1
2. ŠKODA, Jiří a Slavomil Fischer. *Sociální patologie: Závažné sociálně patologické jevy, příčiny, prevence, možnosti řešení*. 2. vyd. Praha: Grada, 2014.
ISBN 978-80-247-5046-0
3. BĚLÍK, Václav, Stanislava Hoferková a Blahoslav Kraus a kol. *Slovník sociální patologie*. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0599-1
4. SVATOŠ, Roman. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2012.
ISBN 978-80-7380-389-6
5. VÁLKOVÁ, Helena, Josef Kuchta, Jana Hulmáková a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2019.
ISBN 978-80-7400-732-3
6. WEST, Robert. *Modely závislosti*. Úřad vlády České republiky, 2016.
ISBN 978-80-7440-157-2
7. NEŠPOR, Karel. *Návykové chování a závislost: současné poznatky a perspektivy léčby*. 4. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-908-8
8. ZÁŠKODNÁ, Helena. *Závislost na drogách*. Ostrava: Filozofická fakulta Ostravské univerzity, 2004. ISBN 80-7042-689-6
9. Jak se závislost projevuje? [online]. [cit. 2019-04-17]. Dostupné z: <https://www.substitucni-lecba.cz/jak-se-zavislost-projevuje>
10. PŘIBYLOVÁ, VERONIKA. *Abstinenční příznaky: jak to vypadá, když ohrožují život* [online]. [cit. 2019-04-20]. Dostupné z: <https://www.ulekare.cz/clanek/abstinencni-priznaky-jak-to-vypada-kdyz-ohrozuji-zivot-179139>
11. KALINA, Kamil a kol. *Klinická adiktologie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2015.
ISBN 978-80-247-4331-8

12. OREL, Miroslav a kol. *Psychopatologie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012.
ISBN 978-80-247-3737-9
13. VODÁČKOVÁ, Daniela a kol. *Krizová intervence*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012.
ISBN 978-80-262-0212-7
14. Drogy a závislost – Drogová závislost, [online]. [cit. 2019-04-29]. Dostupné z <https://monikaplocova.cz/drogy-drogova-zavislost>
15. NOŽINA, Miroslav. *Svět drog v Čechách*. Praha: KLP, 1997.
ISBN 80-85917-36-X
16. PÁLENÍČEK, Tomáš a kol. *Nové syntetické drogy: charakteristika a hlavní rizika*. 1. vyd. Úřad vlády ČR, 2004. ISBN 80-86734-26-9
17. MIOVSKÝ, Michal a kol. *Konopí a konopné drogy: adiktologické kompendium*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-0865-2
18. DUNSELMAN, Ron. *Namísto já: omamné drogy a jejich působení na člověka*. 1. vyd. Praha: Asociace waldorfských škol, 2013. ISBN 978-80-905222-1-3
19. HANZLOVSKÝ, Michal. *Příznaky a rizika užívání marihuany*. [online]. [cit. 2019-04-30]. Dostupné z: <https://www.celostnimediceina.cz/priznaky-a-rizika-uzivani-marihuany.htm>
20. EUROPEAN MONITORING CENTRE FOR DRUGS AND DRUG ADDICTION. *Problem amphetamine and metamphetamine use in Europe*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2010.
ISBN 978-92-9168-450-2
21. EUROPEAN MONITORING CENTRE FOR DRUGS AND DRUG ADDICTION. *Trends in injecting drug use in Europe*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2010. ISBN 978-92-9168-412-0
22. KALINA, Kamil. *Základy klinické adiktologie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008.
ISBN 978-80-247-1411-0
- ©©. SPILKOVÁ, Jiřina. *Farmakognozie*. Praha: Karolinum, ©©©©.
ISBN ©©©-©©-©©©-©©©©-©

24. STRAUS, Jiří a kol. *Kriminalistická metodika*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2008. ISBN 978-80-7380-124-3
25. ZEMAN, Petr, Michaela Štefunková, Ivana Trávníčková. *Drogová kriminalita a trestní zákoník*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015. ISBN 978-80-7338-151-6
26. SADÍLKOVÁ, Miluše a kol. *Kriminalita a drogy: Sborník odborné konference*. Praha: Občanské sdružení SANANIM, 2012. ISBN 978-80-904536-4-7
27. PRESLOVÁ, Ilona, Veronika Veisová. *Ženy a drogy: Sborník odborné konference*. Praha: Občanské sdružení SANANIM, 2009. ISBN 978-80-254-5133-5
28. Globální komise pro protidrogovou politiku. *Válka proti drogám a její negativní dopady na veřejné zdraví: Skrytá epidemie hepatitidy typu C*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2013. ISBN 978-80-7440-082-7
29. SEKRETARIÁT RADY VLÁDY PRO KOORDINACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY. *Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019-2027*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2019. ISBN 978-80-7440-231-9
30. MINISTERSTVO VNITRA ČR. Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2018 ve srovnání s rokem 2017. [online]. [cit. 2019-04-30]. Dostupné z: [https:// www.mvcr.cz/clanek/statistiky-kriminality-dokumenty.aspx](https://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-kriminality-dokumenty.aspx)
31. NÁRODNÍ MONITOROVACÍ STŘEDISKO PRO DROGY A ZÁVISLOSTI. *Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České Republice v roce 2018*. Praha: Úřad vlády ČR, 2019 ISBN 978-80-7440-237-1
32. LA STRADA. *Příručka pro oběti trestných činů* [online]. Dostupné z: <http://www.strada.cz/cz/publikace-a-vystupy-la-strada-cr> [cit. 2019-04-30]
33. VELIKOVSKÁ, Martina. *Psychologie obětí trestných činů: proces viktimizace, status oběti a jeho význam, prevence a vyrovnání se s viktimizací, reálné případy z policejní praxe*. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-247-4849-8
34. Zákon č. 45/2013. O obětech trestných činů

35. ŠPATENKOVÁ, Naděžda a kol. *Krize a krizová intervence*. Praha: Grada, 2017
ISBN 978-80-247-5327-8
36. HOMOLA, Vladimír. *Úvod do statistiky*. [online]. [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: <http://homel.vsb.cz/~hom50/SLBSTATS/UST/GS02.HTM>
37. BLATNÍKOVÁ, Šárka, Petra Faridová a Petr Zeman. *Násilná sexuální kriminalita – téma pro experty i veřejnost*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2014. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-80-7338-143-1
38. *Ochrana obyvatelstva v případě krizových situací a mimořádných událostí nevojenského charakteru*. Brno: Tribun EU, 2014. ISBN 978-80-263-0721-1.
39. *Drogy – info*. [online]. [cit. 2019-04-30]. Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/glosar/?g=108>
40. NÁRODNÍ MONITOROVACÍ STŘEDISKO PRO DROGY A ZÁVISLOSTI. *Drogová situace v České republice v roce 2017*. [online] Praha: Úřad vlády ČR, 2018. ISSN 2336-8241
41. *Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR v roce 2013*. [online]. [cit. 2019-05-03]. dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/docDetail.aspx?docid=21841907&doctype=ART>
42. SCHEINOST, Miroslav. *Kriminalita očima kriminologů*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010. ISBN 978-80-7338-096-0.
43. ŠTEFUNKOVÁ, Michaela. *Drogy a kriminalita - jaký je mezi nimi vztah? Adiktologie*. 2011, 11(3), 156-164. ISSN 1213-3841. Dostupné také z: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/15/60/Adiktologie-odborny-casopis-pro-prevenci-lecbu-a-vyzkum-zavislosti->
44. Výroční zpráva: 2011, 2012. In: *Policie České republiky: národní protidrogová centrála SKPV PČR* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocnizpravy-annual-reports-jahresbericht.aspx>

45. Výroční zpráva: 2012, 2013. In: Policie České republiky: Národní protidrogová centrála SKPV PČR. [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/vyrocnizpravy-annual-reports-jahresbericht.aspx>
46. Vláda ČR. *Národní protidrogový koordinátor Jindřich Vobořil představil národní strategii na dalších devět let.* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: https://www.drogy-info.cz/data/obj_files/33160/879/Narodni_strategie_2019-2027_fin.pdf

10 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

- Obrázek 1 - celkem pachatelů drogové kriminality, [zdroj: PČR]
- Obrázek 2 – pachatelé drogové kriminality podle pohlaví, [zdroj: PČR]
- Obrázek 3 – pachatelé drogové kriminality podle věku, [zdroj: PČR]
- Obrázek 4 – pachatele drogové závislosti podle národnosti, [zdroj: PČR]
- Obrázek 5 – přehled objasněnosti z pohledu recidivy, [zdroj: PČR]
- Obrázek 6 – počet trestních spisů/ realizací, [zdroj: PČR]
- Obrázek 7 – přehled záchytů látky OPL, [zdroj: PČR]
- Obrázek 8 – počet zaměstnanců PČR a Celní správy, [zdroj: PČR]
- Obrázek 9 – přehled konkrétních trestných činů, [zdroj: PČR]

11 SEZNAMU POUŽITÝCH TABULEK

- Tabulka 1 - Vzorová matice SWOT analýzy, [zdroj: vlastní]
- Tabulka 2 - přehled konkrétních trestných činů, [zdroj: PČR]
- Tabulka 3 - přehled neznámých trestních spisů, [zdroj: PČR]
- Tabulka 4 - podíl Celní správy na záchytech drog, [zdroj: PČR]
- Tabulka 5 - podíl PČR na záchytech drog, [zdroj: PČR]
- Tabulka 6 – hodnota zajištěných látek OPL a finančních prostředků, [zdroj: PČR]
- Tabulka 7 – veřejné protidrogové výdaje, [zdroj: PČR]
- Tabulka 8 – počet trestných činů pod vlivem alkoholu a látek OPL, [zdroj: PČR]
- Tabulka 9 – trestné činy pod vlivem OPL, [zdroj: PČR]
- Tabulka 10 – SWOT analýza, [zdroj: vlastní]

12 SEZNAM PŘÍLOH

- Tabulka 11 – poměr známých a neznámých pachatelů, [zdroj: PČR]
- Tabulka 12 – podrobný počet trestních spisů, [zdroj: PČR]
- Tabulka 13 – celkový počet zajištěných látek OPL, [zdroj: PČR]
- Tabulka 14 – nejčastěji páchané trestné činy pod vlivem návykových látek, [zdroj: PČR]
- Tabulka 15 – přehled spáchaných přestupků na úseku OPL, [zdroj: PČR]

13 PŘÍLOHY

Tabulka 11 – poměr známých a neznámých pachatelů, [zdroj: PČR]

	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
Útvar/územní obor	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
Jihočeský kraj	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@
Jihomoravský kraj	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@
Karlovarský kraj	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@
Královohradecký kraj	@	@@@	@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@
Liberecký kraj	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@
Moravskoslezský kraj	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@
Olomoucký kraj	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@
Pardubický kraj	@	@	@	@	@@@	@	@	@@@	@@@	@@@
Plzeňský kraj	@@@	@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@
Praha	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@
Středočeský kraj	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@
Ústecký kraj	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@
Vysočina	@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@
Zlínský kraj	@	@	@@@	@@@	@@@	@	@@@	@@@	@@@	@@@
NPC	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@
Ostatní složky	-	@	@	@	-	@	-	-	-	-
Celní správa	@@@	@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@	@@@
→ z toho CS Praha	-	@	@	@	@	@	@	@	@	@

známý pachatel	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
neznámý pachatel	**	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****

Celkem	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
---------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Tabulka 12 – podrobný počet trestních spisů, [zdroj: PČR]

	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***
Útvar/ územní odbor	Tr. Spisy	Tr. Spisy	Tr. Spisy	Tr. Spisy	Tr. Spisy	Tr. Spisy	Tr. Spisy	Tr. Spisy	Tr. Spisy	Tr. Spisy
Jihočes. Kraj	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
Jihomor. Kraj	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
Karlov. Kraj	000	00	000	000	000	000	00	000	000	00
Králov. Kraj	00	00	00	000	000	000	000	000	000	000
Liber. Kraj	00	00	00	00	000	000	000	000	000	000
Moravs. Kraj	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
Olom. Kraj	000	00	000	000	000	000	000	000	000	000
Pardub. Kraj	00	00	00	00	00	00	00	000	000	000
Plzeňský Kraj	00	00	000	000	000	000	000	00	000	00
Praha	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
Střed. Kraj	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
Ústecký Kraj	000	000	000	000	000	000	000	000	000	000
Vysočina	00	000	000	000	000	000	000	000	000	000
Zlínský kraj	00	00	00	00	000	00	00	00	00	00
NPC	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Ostatní složky	-	0	00	00	-	0	-	-	-	-
Celní správa	000	000	000	000	000	000	000	000	000	0 000
* z toho CS Praha		00	00	00	000	000	000	00	000	000
Celkem	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***

Tabulka 12 – celkový počet zajištěných látek OPL, [zdroj: PČR]

OPL/Prekurzor	****	****	****	****	****
	Celkem	Celkem	Celkem	Celkem	Celkem
Amfetamin varna	-	-	-	-	-
LSD (g)					
Pěstírny	00	000	000	000	000
Opium (g)	0,00				000,00
Metamfetamin varna	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00
Lysohlávky (g)	00,00	00,00	00,00	000,00	000,00
Amfetamin (tbl.)	-	-	0 000,00	-	-
LSD (tripy)	000,00	0 000,00	000,00	00,00	000,00
Extaze (g)				00,00	00,00
Amfetamin (g)	00,00	00,00	0 000,00	000,00	000,00
Hasis (g)	00 000,00	0 000,00	0 000,00	00 000,00	0 000,00
Extaze (tbl.)	000,00	000,00	0 000,00	0 000,00	0 000,00
Kokain (g)	00 000,00	00 000,00	00 000,00	0 000,00	00 000,00
Heroin (g)	00 000,00	00 000,00	0 000,00	0 000,00	0 000,00
Metamfetamin/ pervitin (g)	0 000,00	00 000,00	00 000,00	00 000,00	00 000,00
Marihuana- rostliny	00 000,00	00 000,00	00 000,00	00 000,00	00 000,00
Khat (Kata Jedla) (g)	-	-	00 000,00	00 000,00	-
Marihuana (g)	000 000,00	000 000,00	000 000,00	000 000,00	000 000,00

Tabulka 13 – celkový počet zajištěných látek OPL, [zdroj: PČR]

OPL/Prekurzor	****	****	****	****	****
	Celkem	Celkem	Celkem	Celkem	Celkem
Amfetamin - varna	-	-	0,00	-	-
LSD (g)	-	-	-	-	0,00
Pěstírny	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00
Opium (g)	0,00	000,00	00,00	00,00	0,00
Metamfetamin - varna	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00
Lysohlávky (g)	000,00	000,00	000,00	0 000,00	000,00
Amfetamin (tbl.)	0 000,00	00,00	000,00	0,00	000,00
LSD (tripy)	000,00	000,00	0 000,00	0 000,00	0 000,00
Extáze (g)	00,00	000,00	0 000,00	0 000,00	0 000,00
Amfetamin (g)	000,00	00 000,00	0 000,00	0 000,00	000,00
Hasiš (g)	00 000,00	0 000,00	0 000,00	0 000,00	0 000,00
Extáze (tbl.)	0 000,00	0 000,00	00 000,00	00 000,00	00 000,00
Kokain (g)	0 000,00	000 000,00	00 000,00	00 000,00	00 000,00
Heroin (g)	000 000,00	0 000,00	00 000,00	00 000,00	0 000,00
Metamfetamin/pervitin (g)	00 000,00	000 000,00	00 000,00	00 000,00	000 000,00
Marihuana-rostliny	00 000,00	00 000,00	00 000,00	00 000,00	00 000,00
Khat (Kata Jedla) (g)	00 000,00	-	000 000,00	00 000,00	000 000,00
Marihuana (g)	000 000,00	000 000,00	000 000,00	0 000 000,00	000 000,00

Tabulka 14 – nejčastěji páchané trestné činy pod vlivem návykových látek, [zdroj: PČR]

 přechin nebo zločin	počet OPL	 přechin nebo zločin	Počet OPL	 přechin nebo zločin	Počet OPL
ohrož. pod vl. náv. látky, opilství (§ 303, 303)	3000	ohrož. pod vl. náv. látky, opilství (§ 303, 303)	3000	ohrož. pod vl. náv. látky, opilství (§ 303, 303)	3000
maření výkonu úředního rozhodnutí (§ 303)	300	maření výkonu úředního rozhodnutí (§ 303)	300	maření výkonu úředního rozhodnutí (§ 303)	300
nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro jiného (§ 303)	30	nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro jiného (§ 303)	300	Dopr. nehody silniční - nedbal.	30
Dopr. nehody silniční - nedbal.	30	Dopr. nehody silniční - nedbal.	30	nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro jiného (§ 303)	30
krádeže v jiných objektech (§ 303)	30	krádeže vloupáním do ostatních objektů (§ 303, § 303)	30	krádeže vloupáním do ostatních objektů (§ 303, § 303)	30
krádeže věcí z aut (§ 303)	30	krádeže v jiných objektech (§ 303)	30	krádeže v jiných objektech (§ 303)	30
krádeže vloupáním do ostatních objektů (§ 303, § 303)	30	nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro sebe (§ 303)	30	nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro sebe (§ 303)	30
nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro sebe (§ 303)	30	loupež (§ 303)	30	loupež (§ 303)	30
loupež (§ 303)	30	krádeže mot. vozidel dvoustopých (§ 303, § 303)	30	krádeže mot. vozidel dvoustopých (§ 303, § 303)	30
krádeže mot. vozidel dvoustopých (§ 303, § 303)	30	krádeže věcí z aut (§ 303)	30	nebezpečné vyhrožování (§ 303)	30

Tabulka 14 – nejčastěji páchané trestné činy pod vlivem návykových látek, [zdroj: PČR]

					
přechin nebo zločin	počet OPL	přechin nebo zločin	počet OPL	přechin nebo zločin	počet OPL
ohrož. pod vl. náv. látky, opilství (§ 202a, § 202b)	2000	ohrož. pod vl. náv. látky, opilství (§ 202a, § 202b)	2000	ohrož. pod vl. náv. látky, opilství (§ 202a, § 202b)	2000
maření výkonu úředního rozhodnutí (§ 202c)	200	maření výkonu úředního rozhodnutí (§ 202c)	200	maření výkonu úředního rozhodnutí (§ 202c)	200
Dopr. nehody silniční - nedbal.	20	Dopr. nehody silniční - nedbal.	20	nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro jiného (§ 202d)	200
nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro jiného (§ 202d)	20	nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro jiného (§ 202d)	20	Dopr. nehody silniční - nedbal.	200
krádeže v jiných objektech (§ 202e)	20	nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro sebe (§ 202d)	20	krádeže v jiných objektech (§ 202e)	20
krádeže mot. vozidel dvoustopých (§ 202f, § 202g)	20	krádeže v jiných objektech (§ 202e)	20	nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro sebe (§ 202d)	20
nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro sebe (§ 202d)	20	krádeže vloupáním do ostatních objektů (§ 202h, § 202i)	20	krádeže jízdních kol (§ 202j, § 202k)	20
krádeže vloupáním do ostatních objektů (§ 202h, § 202i)	20	krádeže mot. vozidel dvoustopých (§ 202f, § 202g)	20	krádeže mot. vozidel dvoustopých (§ 202f, § 202g)	20
loupež (§ 202l)	20	loupež (§ 202l)	20	loupež (§ 202l)	20
násilí proti úřední osobě - na policistu PČR (§ 202m - 202n)	20	násilí proti úřední osobě - na policistu PČR (§ 202m - 202n)	20	krádeže věcí z aut (§ 202o)	20

Tabulka 14 – nejčastěji páchané trestné činy pod vlivem návykových látek, [zdroj: PČR]

					
přečin nebo zločin	počet OPL	přečin nebo zločin	počet OPL	přečin nebo zločin	počet OPL
ohrož. pod vl. náv. látky, opilství (§ 202a, § 202b)	2 000	ohrož. pod vl. náv. látky, opilství (§ 202a, § 202b)	2 000	ohrož. pod vl. náv. látky, opilství (§ 202a, § 202b)	2 000
maření výkonu úředního rozhodnutí (§ 202c)	200	maření výkonu úředního rozhodnutí (§ 202c)	200	maření výkonu úředního rozhodnutí (§ 202c)	200
Dopr. nehody silniční - nedbal.	200	Dopr. nehody silniční - nedbal.	20	Dopr. nehody silniční - nedbal.	200
nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro jiného (§ 202d)	20	nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro jiného (§ 202d)	20	nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro jiného (§ 202d)	20
nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro sebe (§ 202e)	20	krádeže vloupáním do ostatních objektů (§ 202f, 202g)	20	krádeže v jiných objektech (§ 202h)	20
krádeže mot. vozidel dvoustopých (§ 202i, § 202j)	20	loupež (§ 202k)	20	úmyslné ublížení na zdraví (§ 202l - 202m)	20
krádeže v jiných objektech (§ 202h)	20	nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro sebe (§ 202d)	20	nebezpečné vyhrožování (§ 202n)	20
krádeže vloupáním do ostatních objektů (§ 202f, § 202g)	20	krádeže v jiných objektech (§ 202h)	20	nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro sebe (§ 202d)	20
nebezpečné vyhrožování (§ 202n)	20	násilí proti úřední osobě - na policistu PČR (§ 202o - 202p)	20	krádeže mot. vozidel dvoustopých (§ 202i, § 202j)	20
poškození cizí věci (§ 202q)	20	výtržnictví (§ 202r, § 202s)	20	násilí proti úřední osobě - na policistu PČR (§ 202o - 202p)	20

Tabulka 15 – přehled spáchaných přestupků na úseku OPL, [zdroj: PČR]

OPL					
Amfetamin (g)	⓪,⓪	⓪,⓪	-	-	⓪,⓪⓪
Amfetamin (tbl.)	-	-	-	-	⓪⓪,⓪⓪
Metamfetamin / pervitin (g)	⓪⓪⓪,⓪	⓪⓪⓪,⓪	⓪⓪⓪,⓪	⓪⓪⓪,⓪	⓪⓪⓪,⓪⓪
Metamfetamin / pervitin (tbl.)	-	-	-	-	⓪,⓪⓪
Metamfetamin (ml)	-	-	⓪,⓪⓪	⓪⓪⓪,⓪⓪	-
VARNY metamfetaminu	-	-	-	-	-
Extáze (g) (MDMA, MDA, PMA, DOB, MDE, MBDA, a pod.)	-	⓪,⓪	⓪,⓪	-	⓪⓪,⓪⓪
Extáze (tbl.) (MDMA, MDA, PMA, DOB, MDE, MBDA, a pod.)	⓪⓪⓪	⓪⓪	⓪⓪⓪,⓪	⓪⓪⓪,⓪⓪	⓪⓪⓪,⓪⓪
Extáze (tripy) (MDMA, MDA, PMA, DOB, MDE, MBDA, a pod.)				⓪⓪	
Cannabis - rostliny (ks)	⓪⓪⓪	⓪⓪⓪	⓪⓪⓪	⓪⓪⓪	⓪⓪⓪,⓪⓪
Cannabis - sušina (g)	⓪⓪⓪⓪⓪,⓪	⓪⓪⓪⓪,⓪	⓪⓪⓪⓪,⓪	⓪⓪⓪⓪⓪,⓪	⓪⓪ ⓪⓪⓪,⓪⓪
Cannabis - semena (ks)	-	-	⓪⓪	-	⓪,⓪⓪
Cannabis - semena (g)	-	-	⓪,⓪	-	-
Cannabis - mast (g)	-	-	-	-	-
Hasiš (g)	⓪⓪,⓪	⓪⓪	⓪⓪,⓪	⓪⓪,⓪	⓪⓪⓪,⓪⓪
PESTIRNY	⓪	⓪	-	-	-
"Fénixové slzy" (ml)	-	-	-	-	-
"Fénixové slzy" (g)	-	-	-	-	
Kokain (g)	⓪⓪,⓪	⓪⓪,⓪	⓪⓪,⓪	-	⓪⓪,⓪⓪
Kokain - listy (g)	-	-	-	⓪⓪,⓪	-
Khata jedla (g)	-	-	-	-	-
LSD (g)	-	-	-	-	-
LSD (tripy)	⓪⓪	⓪⓪	⓪⓪	⓪⓪⓪	⓪⓪,⓪⓪
Lysohlávky (g)	-	⓪⓪,⓪	⓪⓪,⓪	⓪⓪,⓪	⓪⓪,⓪⓪
Lysohlávky (plodnice)	-	-	-	-	⓪⓪,⓪⓪
Lysohlávky (ks)	-	-	-	⓪⓪⓪	-
Heroin (g)	⓪⓪,⓪	⓪⓪,⓪	⓪⓪,⓪	⓪⓪,⓪	⓪⓪,⓪⓪
Heroin (psaníčka)	-	-	-	-	⓪,⓪⓪
Makovina (g)	-	-	-	-	-
VARNY opia/morfinu/heroinu	-	-	-	-	-
Opium (g)	-	⓪,⓪	-	⓪,⓪	⓪,⓪⓪
Opiáty (tbl.)	-	-	-	-	⓪,⓪⓪

Tabulka 14 – přehled spáchaných přestupků na úseku OPL, [zdroj: PČR]

OPL					
Opiáty (g)	-	-	-	-	-
Opiáty (ks)	-	-	-	-	-
Substituce (tbl.)	-	-	-	-	☉☉,☉☉
Substituce (g)	-	-	-	-	☉,☉☉
Benzodiazepiny (tbl.)	-	-	-	-	☉☉☉,☉☉
Benzodiazepiny (g)	-	-	-	-	-
Hypnotika (g)	-	-	-	-	-
Hypnotika (tbl.)	-	-	-	-	-
Disociativny anestetika (g)	-	-	-	-	-
Fenethylaminy (ks)	-	-	-	-	-
Fenetylamin (g)	-	-	-	-	-
Fentanyl (naplast - ks)	-	-	☉	-	-
Kathion (g)	-	-	-	-	-
Kathion (směs)	-	-	-	-	-
Kathion (sáček)	-	-	-	-	-
Piperaziny	-	-	-	-	-
Syntetické kanabinoidy (g)	-	-	-	-	-
Tryptaminy	-	-	-	-	-
☉-FPM (☉-Fluorophenmetrazine hydrochloride) (g)	-	-	-	-	-
Anabolika (amp.)	-	-	-	-	-
Anabolika (g)	-	-	-	-	-
Anabolika (tbl. / kapsle)	-	☉☉	-	☉☉	-
GHB (g)	-	-	-	-	-
Karbofuran (g)	-	-	-	-	-
Kyanid draselný (g)	-	-	-	-	-
Tamoximed (tbl.)	-	-	-	-	-
☉P-LSD (trip)	-	-	-	☉☉	-
DHC Continus / Kodein (tbl.)	-	-	-	☉☉	-
Fentanyl (g)	-	-	-	☉,☉	-
Rivotril (tbl.)	☉☉☉	☉☉	☉☉☉	☉☉☉	-
Subutex/Suboxone (tbl.)	☉☉,☉	☉☉,☉☉	☉☉,☉	☉☉,☉☉	-
Subutex/Suboxone (g)	-	-	☉	☉	-
Vendal Retard (tbl.)	-	-	-	☉,☉☉	-
Xanax (tbl.)	-	-	-	☉	-
Nurofen Stop grip (tbl.)	-	☉☉	☉☉☉	-	-
Morfin (l)	-	-	☉,☉☉☉	-	-
Neurol (tbl.)	-	-	☉	-	-
Efedrin (g)	☉☉,☉	-	-	-	-
Sudafen (tbl.)	☉☉	-	-	-	-

